

Omakoti

Savilahdenkatu 19 Mikkeli | p. 044 977 3815
info@hautauspalvelulautturi.fi
www.hautauspalvelulautturi.fi

MIKKELI » NUMERO 2/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Terassista kesän viihtyisin oleskelualue

Ajallaan tehdyt remontit
pitävät kodin kunnossa

10

Ajatuksella luotu keittiö on
kaunis ja toimii arjessa

20

MÖNKIJÄT - MÖNKIJÄVARUSTEET - MÖNKIJÄRENKAAT
ULTRATEC KÄRRYT - TELASARIJAT - LUMILINGOT
PUUTARHAKONEET - AGREKAATIT - PERÄMOOTTORIT

VALTUUTETUT MERKIT
HONDA, POLARIS, SEGWAY

HUOLTO
VARAOSAT
KONEMYYNTI
VAKUUTUSYHTIÖIDEN KORJAUKSET

Sahinniementie 74, VIRTASALMI
050-5166004 komek@komek.fi www.komek.fi

TALOJEN JA KIINTEISTÖJEN PURKAMINEN AMMATTITAITIDOLLA

- Purkutyöt yrityksille sekä yksityisille asiakkaille
- Puramme kaikki isommat ja pienemmät kohteet
- Käytössämme on kalusto, jolla purkutyöt hoituvat tehokkaasti alusta loppuun
- Työt tehdään siististi, turvallisesti ja kaikkia purkutöiden vaatimuksia tarkoin noudattaen
- Työmaa jää aina jälkeemme siistinä ja maisemoituna

Kysy tarjous ja
tilaa kartoituskäynti!

Noudamme myös
isommat romuerät.

 OTAVAN METALLI
Vanha Otavantie 88, Otava

040 194 9863
www.otavanmetalli.fi

**RAKENTAMISTA JO
VUODESTA 1951**

**75
VUOTTA**

- OMA ASUNTOTUOTANTO
- MAANSIIRTOTYÖT
- NOSTOTYÖT
- MAA-AINEKSET
- SANEERAUKSET
- HUONEISTOVUOKRAUS
- KIINTEISTÖHUOLTO

Seppo, puh. 0500 654 010
Teemu, puh 050 300 1739

www.rkl-avikainen.fi

**MEILTÄ HENKILÖKOHTAISTA
PALVELUA YKSILÖLLISILLÄ
HUIPPUTUOTTEILLA**

Fenno
OPTIIKKA

NäköDuo

puh. 050 408 2708
Savilahdenkatu 5-7, 50100 Mikkeli

Mikkeliläiset silmälääkärit
Kati Ranta ja Leena Kurvinen

**Ajanvaraus netissä silmälääkärille
ja optikolle - www.nakoduo.fi**

Toteuta asumisen unelmasi Mikkelin Ranta-Launialassa

MIKKELI

**Elokuussa 2026 tulee haettavaksi
tontteja uudelta Ranta-Launialan
asuinalueelta.**

Luonnonkaunis alue sijaitsee Saimaan välittömässä
läheisyydessä, tarjoten ainutlaatuisen yhdistelmän
puhdasta järviluontoa, rauhallista asuinympäristöä
ja sujuvaa arkea.

Ensivaiheessa hakuun tulee 15 omakotitonttia
sekä yksi rivitalotontti.

Tonttien hakuaika on 17.8. - 4.9.2026.

Tutustu tarkemmin!

asumikkelissa.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	10
Nro 2/2026	vko	22
Nro 3/2026	vko	32
Nro 4/2026	vko	40
Nro 5/2026	vko	47

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Hirvensalmen, Kangasniemen, Mikkelin, Mäntyharjun, Juvan ja Ristiinan taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja

ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Sanomala Oy

Etukannen kuva

iStock

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatit on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

iStock

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Sään ääri-ilmiöt ja omakotitalon huolto
- 10 Omakotitalon remonttitarpeet
- 13 Lakipalsta
- 14 Pihateema: Säänkestävä piha
- 18 Pihateema: Viihtyisä terassi
- 20 Keittiön uudistaminen
- 23 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 24 Julkisivu kuntoon
- 27 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Mitä neuvoksi uudelle omakotiasujalle?

Kun tuore omakotiasuja kysyy neuvoja uuden kotinsa ylläpitoon, hän saa tavallisesti vastaukseksi monenkirjavan joukon varoituksia ja suosituksia. Yksi kehottaa varautumaan työleiriin, toinen hyväksymään sen, että varsinkin vanhassa talossa on aina jotain vähän rempallaan.

Jokainen oppii lopulta tekemään omakotitalon kunnossapidon omalla tavallaan, ja harvasta asiasta on olemassa yksimielisyyttä. Yksi kaikille sopiva neuvo on kuitenkin ryhtyä kerryttämään remonttirahastoa jo ennen kuin remonttitarpeita ilmenee – omakotitalossa kun on väistämättä paljon pientä tehtävää, jonka voi joko hoitaa itse tai jota varten voi palkata tekijän. Osan niistä voi ennakoida, mutta osa osuu kohdalle enemmän tai vähemmän yllätyksenä.

Tässä vaiheessa vuotta voi esimerkiksi vain arvailla, millainen kesä tällä kertaa onkaan edessä. Saammeko taas pitkiä, läkähdyttäviä hellejaksoja vai sadepäiviä toisensa perään, ja miten ne vaikuttavat asumiseen ja pitkällä tähtäimellä myös talon kuntoon?

Tulipa vastaan mitä tahansa, omakotiasuja pääsee päättämään omin päin, miten asian hoitaa. Ja se taas edellyttää aktiivista vaivannäköä, perehtymistä, vertailua, seurantaa ja intoa tehdä itse. Toivommekin, että te lukijamme saatte tämänkin numeron artikkeleista taas apua noihin kaikkiin!

Lämpimin terveisin,
Petri Kaukonen
päätoimittaja

Ajoneuvojen huollot ja korjaukset

Soita!

044 309 9171

Kankaankylän autopaja

Laukkalantie 36, Juva • tegelberg.kai@gmail.com

Porakaivot

Normilämpökaivot

Pumput ja asennukset

RISTIINAN PORAKAIVO

050 405 6677 | ristiinanporakaivo.fi

Poratek
SUOMEN KÄIVÖPÄÄSTÄÄJÄT RY

» LYHYESTI

Viikon kokeilu muutti käsitystä maalla asumisesta

Ihana kamala maaseutu -konsepti lähestyi maalle muutosta haaveilevia rohkein väittein mainoslauseissaan: Maaseutu ei sovi kaikille. Sopisiko se sinulle? Tällä pyrittiin löytämään asumiskokeiluihin juuri ne oikeat henkilöt, jotka ovat valmiita heittäytymään viikoksi maaseudun eloon ja ottamaan kokeiluviikosta kaiken hyödyn irti.

Maalle muuton esteiksi oli aiemmin tunnistettu erityisesti työn löytäminen maaseudulta, joten lähtökohtaisesti haettiin henkilöitä, joille etätö on jo osa arkea. Hakemusia saatiin yhteensä 223 kappaletta, joista kokeiluihin päätyi 20 eri asumiskokeilijaporukkaa.

Pohjois-Satakunnan ja Luoteis-Pirkanmaan maaseutua haluttiin esitellä mitään kaunistelematta, jolloin ajankohdaksi valikoitui syksyinen arki. Kokeilijoille räätälöitiin majoituskohteet, harrastukset, yrittävien vierailut ja kohtaamiset paikallisten kanssa sen mukaan, mitä kukin arjelta odottaa.

– Taustalla oli yksi selkeä tavoite: madaltaa kynnystä muuttaa maalle. Asumiskokeilut rakentuvat tosielämän ympärille, tarjoten realistisen näkymän arkeen uusilla

asuinsijoilla, sanoo projektipäällikkö **Noora-Mari Syväluoma**.

Enemmän kuin matka – asumiskokeilu avasi oven arkeen

Asumiskokeilut erosivat merkittävästi tavallisesta maaseutumatkailusta. Missä satunnainen matkailija näkee kylän pintapuolisesti, asukaskokeilija pääsee hetkeksi mukaan todelliseen arkeen: päiväkodin hiekkalaatikon reunalle, koulujen opetushetkeen, iltalenkille kinttoradalle, yhdistysiltaan ja kirkkokonserttiin muiden paikkakuntalaisten mukana.

Kokeilijat pääsivät kohtaamaan kuntalaisia kasvokkain, istuivat samassa kahvipöydässä kyläläisten kanssa ja pohtivat arjen pieniä, mutta merkityksellisiä valintoja oman arkensa näkökulmasta: missä tehdä etätöitä, mitä harrastaa, miten liikkua ja ketkä ovat ne ihmiset, joiden kanssa arkea jaettaisiin.

Palautteiden perusteella asumiskokeilut täyttivät – ja usein ylittivät – osallistujien odotukset.

– Yksi suurimmista havaituista eduista oli se, kuinka monipuoliset palvelut ja harrastukset voivat olla

aivan nurkan takana, vaikka kunnassa asuu vain muutama tuhat asukasta, sanoo hankekoordinaattori Noora Elonen.

Asumiskokeilijat ihastuivat paikallisiin kouluihin ja päiväkoteihin, joissa on pienet ryhmäkoot ja opettajat tuntevat koko koulun oppilaat nimeltä.

Luonto ja sen saavutettavuus nousivat toistuvaksi teemaksi. Metsään, laavulle tai lenkille pääsi suoraan kotiovelta – eikä kiirettä tai ruuhkaa ollut. Hiljaisuus, puhdas ilma ja tähtitaivas näyttäytyivät monille kokeilijoille voimakkaana

vastapainona kaupungin rytmille.

Myös kuntien yhteisöllisyys ja ihmisten avoimuus tekivät vaikutuksen. Paikalliset kuntalaiset ottivat aidosti ja avosylin vastaan asumiskokeilijat, kutsuivat kotiinsa kahville, kertoivat arjestaan ja toivat todeksi asumisen alueella. Keskusteluja syntyi kahvipöydissä, iltalenkeillä, konserteissa ja kyläkahveilla.

– Suurta kiitosta saivat keskusteluhetket kunnanjohtajien kanssa, sillä näistä syntyi tunne helposta lähestymisestä ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksista, Elonen toteaa.

Viikilän hevostila

Viikilän hevostilan yrittäjä Henna Viikilä esitteli hevostilan toimintaa Merikarvian asumiskokeilijana olleelle Kristiinalle.

Avustus asuinrakennuksen öljylämmityksestä luopumiseksi taas saatavilla

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus avasi lokakuussa 2025 uudestaan suosituksen avustushaun öljy- ja maakaasulämmityksestä luopuville ja fossiilittomaan lämmitysmuotoon siirtyville omakoti- ja paritalojen omistajille.

Ympäristöministeriö ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tiedottivat loppuvuodesta, että alle kahden kuukauden aikana tukea oli ehtinyt hakea jo lähes tuhat kotitaloutta. Määrärahaa arvioitiin olevan jäljellä enää enintään 2 000 hakijalle.

Kuten aiemmin, fossiilisesta

lämmityksestä luopuville pientalojen omistajille myönnetään 2 500 ja 4 000 euron avustuksia. Suurempi 4 000 euron avustus myönnetään ilma-vesilämpöpumpuun, maalämpöön tai kaukolämpöön vaihtaville hakijoille ja 2 500 euron avustus muihin ei-fossiilisiin lämmitysjärjestelmiin vaihtaville.

Suosittua avustusta on myönnetty reilun viiden vuoden aikana jo lähes 34 000 kotitaloudelle. Vuoden 2026 alusta alkaen avustusta myöntää entisten ELY-keskusten sijaan koko maassa keskitetysti Si-

sä-Suomen elinvoimakeskus. Remontteja voi toteuttaa 31.8.2026 saakka.

Lämmitysjärjestelmän vaihto mielessä? Toimi nyt!

Tukea voidaan myöntää yksityishenkilöille ja kuolinpesille öljy- tai maakaasulämmitysjärjestelmän poistamiseen sekä uuden lämmitysjärjestelmän hankkimiseen silloin, kun pientalo on ympärivuotisessa asuinkäytössä. Avustuksen saamiseksi vanha lämmitysjärjestelmä tulee poistaa kokonaan. Yh-

teen remonttiin voi saada vaihtoehtoisesti joko avustuksen tai kotitalousvähennyksen.

– Remontin suunnittelu ja avustuksen hakeminen kannattaa aloittaa viimeistään vuodenvaihteessa, jos haluaa varmistua tuen saamisesta. Jos hakemusmäärä säilyy tulevana kuukausina syksyn tasolla, määrärahat kuluvat loppuun kevään 2026 aikana. Haku suljetaan, kun määrärahat loppuvat, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Luonnonilmiöiden aiheuttamat vahingot kodeille kasvaneet 15 prosenttia viimeisen viiden vuoden aikana

Kattokeskus toimii vakuutusyhtiö Ifin yhteistyökumppanina vakuutusasiakkaille sattuvissa kattovahingoissa esimerkiksi luonnonilmiövahinkoihin liittyen. Yritys kertoi alkuvuoden tiedotteessaan, että erityisen riskialttiita sään tekemille tuhoille ovat 1960-luvun tasakattoiset talot sekä 1970–1990-luvun talot, joissa aluskate on huonolaatuinen tai sitä ei ole lainkaan. Kattokeskuksen teettämän kyselytutkimuksen mukaan suomalaisista omakotitaloasujista vajaa 50 % asuu 1960–1990-luvuilla rakennetussa talossa.

– 60-luvun tasakattotaloissa vedenpoistoreittien ja kattokaivojen suunnittelu on usein puutteellista. Usein myös kaivojen sulatusjärjestelmät puuttuvat. Kun jäätyneeseen kaivoon tulee paineistettua vettä, se menee vanhoista kermisaumoista läpi aiheuttaen vesivahingon. Oikein toteutettuna tasakattokin on toimiva, kun vesikatteen huolto on säännöllistä, kertoo Kattokeskuksen tuotannon aluejohtaja **Erik Riihimäki**.

Kestävä aluskate on Riihimäen mukaan vesikatton tärkein vedenpitävyyttä edistävä elementti.

Jos vesikattoon tulee vuoto ja aluskatetta ei ole, vesi pääsee suoraan välikaton läpi huoneistoon.

– Aluskatteiden yleistyessä 80–90-luvulla aluskatteiden materiaalina käytettiin puukuitulevyjä ja pahvia, kun ei vielä tiedetty, mitkä materiaalit sopivat vaihteleviin sääolosuhteisiin. Nyt pahvisia aluskatteita on repeillyt lämpötilavaihtelun vaikutuksesta. Katteet ovat kutistuneet ja toisaalta rakenteet eläneet, mitä materiaali ei ole kestänyt, Riihimäki jatkaa.

Riihimäki kertoo, että myös remontit ja muut muutokset katolla voivat vaikuttaa katon säänkestävyyteen, ellei vaikutuksia oteta huomioon. Esimerkiksi aurinkopaneelien asentaminen muuttaa lumen liikkumista katolla, ja katemateriaalin vaihtaminen tiilikatteesta teräskatteeksi tekee katosta liukkaamman. Riihimäki korostaa, että vastuullinen urakoitsija osaa kertoa asiakkaalle kattoremontin vaikutuksista vesikattoon.

Kotivakuutus ei aina korvaa sään aiheuttamia vahinkoja taloille

Sään ääri-ilmiöiden yleistyessä ennaltaehkäi-

syn merkitys korostuu kodin huoltamisessa. Moni yllättyy siitä, että lumen ja jään aiheuttamista vahingoista sekä vesikattovuodoista ei kotivakuutuksissa pääsääntöisesti saa korvauksia, ellei kyseessä ole äkillinen ja ennalta-arvaamaton vahinkotapahtuma. Usein kattora-kenteissa olevat ongelmat kuitenkin ilmenevät hitaasti vuosien saatossa. Kattokeskuksen kyselytutkimuksen vastaajista 63 % piti ongelmien ennaltaehkäisyä tärkeimpänä syynä kattoremontille.

– Esimerkiksi kattotarkastukset ovat tärkeä osa ennaltaehkäisyä ylläpitoa. Rakennuksen tekniikka ja pinnoitteet, kuten kattopinnoite, ovat kuluvia osia ja niiden käyttöikä on rajallinen. Onkin tärkeää varautua ajoissa tarvittaviin peruskorjauksiin, kuten kattoremonttiin, märkätilojen uudistamiseen tai talotekniikan uusimiseen. Huolellisella ja suunnitelmallisella ylläpidolla voidaan ehkäistä vahinkoja ja välttyä kustannuksilta, jotka eivät välttämättä kuulu vakuutuksen korvauksen piiriin, kertoo Ifin rakennusvahinkotiimin esihenkilö **Martin Nilsson**.

Miten vähentää energiankäyttöä kodeissa?

Motivan energiatehokkuuden asiantuntija **Veli-Matti Virtanen** listasi hyisen helmikuun alussa, miten kodin sähkönkulutuksessa voisi säästää, kun pakkaskausi pitkittyy. Osa neuvoista soveltuu kuitenkin muuhunkin ajankohtaan kuin lämmityskaudelle, ja säästötoimet vaikuttavat suoraan myös sähkölaskun suuruuteen. Suurin vaikutus on sähkölämmitteisissä pientaloissa, mutta kaikenlaisissa kodeissa voi vaikuttaa omaan energiankäyttöön.

1. Alenna sisälämpötilaa kaikissa tiloissa

Tarkista kaikkien tilojen huonelämpötilat ja alenna lämpötilaa hallitusti. Pakkasjakson pidentyessä oleskelutilojen suositeltava sisälämpötila on 20 °C, makuuhuoneiden 18 °C ja kylpyhuoneiden 22 °C. Tuulikaappeihin ja porras-huoneisiin riittää 15 °C. Isossa asunnossa lämpötilaa voi alentaa niissä huoneissa, joissa ei oleskella. Tiputa lämpötila väliaikaisesti noin 16 asteeseen, sulje väliovet.

2. Lämmitä kotia edullisimmalla keinolla

Etenkin sähkölämmitteisessä talossa kiinnitä huomiota lämmitystapaan. Jos kodissa on ilmalämpöpumppu, sen käyttöä kannattaa tehostaa. Aseta sähköpatterien lämpötila muutamaa astetta alemmas, kuin mitä ilmalämpö-

pumpun asetusarvo on. Ilmalämpöpumpun puhallinnopeus kannattaa asettaa mahdollisimman suureksi.

Ilmalämpöpumppu toimii tehokkaimmin silloin, kun sen ulkoyksikköön kertynyt jää ja lumi poistetaan, ja imuroidaan sisäyksikön suodattimiin kertynyt pöly. Vältä lisälämmittimien käyttöä pakkasilla.

3. Lämmitä varaavalla tulisijalla päivittäin

Takan tai tulisijan käyttö pakkasilla pienentää suoraan sähkölämmittäjän sähkölaskua, joten niitä kannattaa käyttää säännöllisesti pakkaskaudella. Kodin puulämmitys kannattaa aloittaa jo silloin, kun sääennusteessa luvataan paukkupakkasia parin vuorokauden päähän.

Ilmalämpöpumpun takkatoiminnon avulla takan tuottamaa lämpöä levitetään myös niihin tiloihin, joihin takan lämpö ei muuten kunnolla ulotu. Pumpun lämmityksen ja viilennyksen väliltä valitsevaa automaattitoimintoa ei pidä käyttää, sillä se voi kytkeä viilennystoiminnon päälle tulisijaa lämmittäessä.

4. Käytä lämmintä vettä säästeliäästi

Sekä sähkölämmitys- että lämpöpumpputaloissa vesi lämmitetään sähköllä, joten veden käyttö vaikuttaa suoraan veden lämmittämisen

tarpeeseen ja sähkön kulutukseen. Lämpimän veden säästössä tehokkain tapa on lyhentää suihkuaikaa. Suihkuttele ripeästi ja sulje vedentulo saippuoinnin ajaksi. Pidemmällä aikavälillä vettä säästävät suihkupäät ovat hyvä keino säästää vedenkulutuksessa.

5. Harkitse, miten kulutat sähköä

Kodin yksittäinen suurin sähkönkuluttaja on usein sähkökuias. Voisiko saunomista siirtää päiville, jolloin sähkön hinta on alempana? Kylpyhuoneen sähköisen mukavuuslattialämmityksen lämpötila kannattaa myös antaa laskea alhaisemmalle tasolle silloin, kun kylpyhuonetta ei käytetä, ja nostaa hieman korkeammalle vain tilan käytön ajaksi. Aikaohjattavan termostaatin avulla lattialämmityksen ohjaus on helppoa.

Käytä tarpeenmukaista koneellisen ilmanvaihdon puhallustehoa. Vältä tuulettamista. Pese vain välttämättömät koneelliset astioita ja pyykkejä. Siirrä pyykinpesua mieluiten ajankohtaan, jolloin sähkö on edullisempaa.

Ruuanlaitossa voi hyödyntää uunin sijaan keittion energiatehokkaampia laitteita: mikro, airfryer, hella ja vedenkeitin. Sammuta sähkölaitteet, joita et välttämättä tarvitse. Irrota lauterit pistorasioista.

Teksti: Elina Salmi

Suojaa talo sään ääri-ilmiöiltä

Tulevaisuudessa maassamme todennäköisesti sataa nykyistä enemmän ja sateen olomuoto muuttuu. Viistosade ja siitä aiheutuva rakenteiden pitkäaikainen, hidas kastuminen on ongelma, jonka torjuntaan on hyvä alkaa varautua.

Ilmatieteen laitos tietää kertoa, että ilmaston lämpenemisen takia kuumat jaksot ovat Suomessa yleistyneet ja kylmät jaksot harvinaistuneet. Lumikausi on lyhentynyt, ja lumipeite on osassa maata ohentunut.

Ennusteiden mukaan tulevaisuudessa vuoden keskilämpötila nousee ja se näkyy entistä enemmän talvien muuttumisena. Leutojen talvien todennäköisyys kasvaa, sademäärät kasvavat ja entistä useammin sade tulee erityisesti Etelä- ja Länsi-Suomessa lumen sijaan vetenä. Kesäisin taas helteet yleistyvät, voimistuvat ja pidentyvät.

Näihin muutoksiin kannattaa omakotiasujan alkaa varautua hyvissä ajoin.

– Ilmastomuutos aiheuttaa vahinkoa ja suurin riskitekijä on vesi. Meillä eivät uhkana ole niin-

kään hurjat tulvat, jollaisia näemme uutiskuvissa, vaan viistosade ja pitkäaikainen hidas rakenteiden kastuminen, toteaa neuvontainsinööri **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä.

– On hyvä, jos jo suunnitteluvaiheessa on varmistettu, että vesi ei pääse rakenteeseen ja jos se sinne pääsee, niin se myös poistuu painovoimaisesti eli mieluiten omalla painollaan ja tuuletuksen auttamana.

Katto on koko talon tärkein suoja

Viistosateita ja rakenteiden hidasta kastumista vastaan voi suojata talonsa isommalla katolla ja erilaisilla katoksilla. Räystäitä voi esimerkiksi pidentää

20–30 senttiä, mikä on helpoin katto remontin yhteydessä. Myös kaikki sisäänkäynnit, terassit ja parvekkeet kannattaa suojata katoksilla.

– Isompi katto ja katokset suojaavat taloa jonkin verran myös helteiltä, koska ne estävät suoran auringonpaisteen pääsyn sisään. Se kun tuo niin ison lämpökuorman sisään, että vastineeksi tarvitaan viilennystä, sanoo Jokela.

Koska vesikatto on talon tärkein suoja, sen kunto tulisi tarkastaa nykyistä useammin, jos sateet lisääntyvät ennustetusti. Asiaa helpottaa, jos katon alla on liikkumisen mahdollistava ullakko.

Viime vuosina on rakennettu kattoja myös ilman ullakkoa niin, että sisäkatto on vesikaton suuntainen. Niiden välissä on tuuletusrako ja erillinen ontelo, jossa eristeenä on yleensä puhallusvilla. Jos

Freepik

jiysijäesteet ovat puutteelliset, pelkästään orava tai pari eristeissä tekee kunnan tuhoa.

- Tällaista kattoa on jokseenkin mahdoton huoltaa ilman, että rakenteita joutuu purkamaan. Lisäksi mahdollisten vaurioiden ja vuotojen havaitseminen on vaikeaa ja ne saattavat löytyä vain lämpökuvauksen avulla.

Julkisivua uhkaavat eniten viistosade ja helle

Seuraava tarkasteltava kohde on talon julkisivu. Se jos mikä altistuu sälle. Jokela neuvo, että erityisesti massiivirakenteiden eli hirsi- tai kivirungon pintaan pitää rakentaa erillinen, tuulettuva julkisivu, jotta runko jää sään ja sateen rasituksilta vapaaksi. Myös lautarakenteisen talon ulkolaudoitus on hyvä uusida aika ajoin.

- Julkisivun alle talon ulkopuolelle voidaan lisätä eristettä, koska esimerkiksi hirsi yksin ei ole kovin lämmin rakenne. Siinä on paljon liitoksia, jotka ajan kanssa saattavat haristua ja päästää raoista enemmän lämpöä harakoille.

Jos vanhaan rakennukseen uusitaan ikkunoita, niin kannattaa valita nelilasiset, lämpöarvoltaan hyvät ikkunat, jotka saattaa saada talvialennuksia hyödyntämällä melkein kolmilasisten hinnalla. Hinnan ero ei siis ole valtavan suuri.

Eristettä lisäämällä ja uusimalla ikkunat nelilasisiksi on sekin ehkä vähän yllättävä hyöty, että ne pitävät myös sisätilat pidempään viileinä helteiden alkaessa.

Yleistyvät viistosateet ja lisääntyvät helteet aiheuttavat sen, että talo on nykyistä useammin huoltomäärä. Esimerkiksi rakennuksen päivänpuoleinen sivu rasittuu ja kuluu kolmesta viiteen kertaan nopeammin kuin varjon puoli.

Kulumiseen vaikuttaa myös talon väri: viime aikoina muoti-ilmiöksi noussut musta maali talon pinnassa vanhennee selvästi muita värejä nopeammin. Puh-

- Pelti- ja huopakatot
- Räystäskourut
- Rakennuspellit
- Tikkaat ja kattosillat

040 025 1902 www.kourupalvelu.com

Myös saarikohteet!

HÖLTÄ

- Sähköurakointi
- Sähkösuunnittelu
- Sähkötarvikkeet
- Aurinkopaneelit
- Ilmalämpöpumput

Ekonsähkö
SÄHKÖURAKOINTI

Pitkäjärvenkatu 21 as 2, Mikkeli • 040 506 0163 • www.ekonsahko.fi

**Tarvitsetko lisälämmöneristystä?
Suunnitteletko uudisrakentamista tai
vanhemman kohteen saneerausta?**

**Kauttamme
Hunton, Ekocell ja Isover
puhallusvillaeristykset.
Lisäksi suurtehoimuroinnit sekä
kirvesmiespalvelut.**

Ota yhteyttä, räätälöidään juuri Sinulle sopivin ratkaisu.

VALANTA

Asennus Valanta Oy, p.050 526 3722, info@valanta.fi
www.valanta.fi

ONKO SÄILIÖSI HUOLLON TARPEESSA ?

**P. (015) 424 520
0400 655 649**

SÄILIÖIDEN

- puhdistukset
- tarkastukset
- korjaukset
- poistopuhdistukset

Hiekkapuhallukset
Vesihiekkapuhallukset
Maalaukset

www.suomensailiohuolto.fi

Porakaivot vesitakuulla

**Kaivonporauspalvelu
M. KORHONEN**

Puh. 0400 574 196

**PUMPPUJEN ASENNUS JA
MYynti, LÄMPÖKAIVOT,
ILMAISET KONEEN SIIRROT**

**Veljekset
RAHIKAINEN**

**Luotettavaa kuljetuspalvelua Etelä-Savossa
Muutto on mukavan yksinkertaista
Rahikaisen avulla!**

P. 044 3000 447
www.veljeksetrahikainenoy.fi

Puhdasta, ympäristöä ajatellen jo yli 30 vuotta

**Pyykit puhtaaksi helposti ja nopeasti!
Tule pesemään tai jätä pestäväksi matot,
peitot, tyynyt, haalarit ym.
Saman katon alta
pesulapalvelut työpaikalle ja kotiin.**

Pankkotie 7 (Tusku) Mikkeli
www.mattohuolto.fi

FB: Mattohuolto
p. 015 - 211 883
ma-pe 9 -18

**Kuljetus-
palvelu**

**MATTOHUOLTO
PYYKKÄRIT**

Puhdasta vettä, olkaa hyvä!

MIKKELIN VESILIIKELAITOS PALVELEE

Vikailmoitukset / Puhtaan veden tuotanto
Päivystys 015 194 2600 (24 h)

Työtilaukset
Tonttijohdot, vesimittarit
040 129 4279 sekä 044 794 5242

Vaihde: 015 1941
etunimi.sukunimi@mikkeli.fi

www.mikkelinvesi.fi

” Jos salaojitus puuttuu kokonaan, se kannattaa rakentaa, vaikka sille tulee reilunpuoleisesti kustannuksia.

das valkoinen ei sekään kestä kovin hyvin. Kannattaakin siis valita ulkoseinään mieluiten vaaleahkoja, murrettuja sävyjä.

Talo tarvitsee kuivat jalat

Perustukset ovat myös alttiina kosteudelle riippumatta siitä, miten ne on rakennettu. Tavallinen rakenne tänä päivänä on rossipohja eli tuulettuva alapohja, jossa on ryömintätila, noin 30 senttimetriä kapillaarikatkosepeliä, tuuletusputket sokkelissa ja ontelolaatta lattian alla. Sen kosteusrasitus on Jokelan mukaan aika suuri ja erityisesti puusta tehdyt alapohjat ovat kovilla.

– Meidän pitää tulevaisuudessa rakentaa kaikki nämä rossipohjat lämpimiksi ja varustaa ne koneellisella tuuletuksella – toisin sanoen rakentaa niihin kunnollinen ilmanvaihto. Silloin ne pysyvät kuivina ympäri vuoden.

Helpointa on eristää sokkeli lämpimäksi lisäämällä eristettä ulkopuolelle. Lisäksi maata vasten voidaan lisätä lämmöneristystä puhaltamalla sinne 15–20 senttimetriä kevytsoraa. Se vähentää kapillaarikosteuden nousua ja toimii lämmöneristeenä. Se toki edellyttää sitä, että salaojitus on kunnossa ja pohjaveden pinnat hallinnassa.

– Perustukset pitäisi ulkopuolelta eristää seinärakenteen alareunaan saakka. Siten saadaan kylmäsilta pois, kun eristys on saumaton eikä jää paikkoja lämpövuodoille, muistuttaa Jokela.

Kellarikerros on altis kosteusvaurioille

Erityisen tärkeää sokkelin eristäminen on niin sanottujen rintamiestalojen kohdalla. Niissä on hyvin usein täyskorkea kellarikerros ja perinteisesti kylmin paikka on lattian ja seinän rajassa. Kellarit ovat usein myös aika kosteita ja siten kosteusvaurioille alttiita riippumatta siitä, ovatko ne edelleen kellarikäytössä vai muutettu muiksi tiloiksi.

– Rintamamiestalossa sokkelin lisälämmöneristys ulkopuolelle kannattaa aina. Erityisen tärkeää on, että sokkelin lämpöeristys kohtaa seinän lämpöeristysten saumattomasti. Siten sekä kellarikerros että muut asuintilat pysyvät helpommin lämpiminä, kertoo Jokela.

– Muussa tapauksessa käy helposti niin, että kun kylmä ilma tulee rakenteen sisään ja kohtaa sisältä tulevan lämpimän ilman, muodostuu kastepiste rakenteen sisään.

Tuolloin kastepiste on usein talon purukerroksessa ja kuivuu vasta sitten, kun aurinko alkaa kunnolla lämmittää. Jokela huomauttaa, että sitä odotellessa kosteus pääsee muhimaan rakenteessa hyvän tovin.

Talon ympärillä veloo kuutioittain sadevettä

Salaojitus suojaa talon perustuksia maaperässä piilotelevalla vedeltä, jonka määrään vaikuttaa eniten maaperän laatu. Paras suoja rakennukselle on tietysti tontti, jolle talon voi sijoittaa muuta maastoa korkeammalle, mutta valitettavasti sellaisia on nykypäivänä tarjolla vähänpuoleisesti. Nyt rakennetaan paljon tasamaalle ja entisille pelloille.

Salaojituksen pitää siis olla kunnossa ja se pitää tar-

Freepik

kastaa säännöllisesti siltä varalta, että putkiin pääsee tunkeutumaan vaikkapa puiden juuria, jotka ajan saatossa yhdessä irrallisen maa-aineksen kanssa tukkivat koko järjestelmän. Jos salaojitus puuttuu kokonaan, se kannattaa rakentaa, vaikka sille tulee reilunpuoleisesti kustannuksia.

Vähintään yhtä tärkeä on oikein tehty ja toimiva sadevesijärjestelmä. Sen tarkoitus on johtaa sadevedet kauemmas talosta ja mieluiten kokonaan pois tontilta. Järjestelmä myös suojaa talon ulkoseiniä roiskevedeltä.

Kyse ei ole ihan pienistä määristä. Vuosittainen keskimääräinen sademäärä Suomessa on tällä hetkellä noin 40 senttiä. Jos talolla on kattopinta-alaa vaikkapa 150 neliötä, se tarkoittaa vuodessa 60 000 litraa sadevettä talon välittömässä läheisyydessä. Kannattaa siis pitää rännit, syöksytorvet ja vettä tontilta pois johtavat putket kunnossa.

Hyvin huollettu talo kestää aikaa

On väistämätön tosiasia, että sään ääri-ilmiöt tulevat meilläkin lisääntymään tulevaisuudessa. Se kannattaa ottaa huomioon aina, kun taloon kohdistuu jotain vähänkään isompaa korjaustarvetta. Hyvin huollettu talo kestää aikaa ja säilyttää arvonsa.

- Ihanteellista on, jos talon rakenteet ovat yksinkertaisia, kosteus- ja lämpötekniisesti järkeviä, joustavia ja huollettavia sekä suojattu mahdollisuuksien mukaan viistosateelta, joka kastelee hyvinkin tehokkaasti, sanoo Jokela.

Sään ääri-ilmiöitä ovat toki myös kuluvana talvena koetutovat pakkaset. Jos suunnitelmissa on lämmitysjärjestelmän vaihtaminen, on pakkasia vastaan energiatehokkain vaihtoehto maalämpö. Ilmalämpö- ja vesi-ilmalämpöpumppujen toimintakyky ja sitä kautta teho laskee pakkasen kiristyessä ja samaa vauhtia laskee myös niiden energiatehokkuus. ■

LAHNANIEMELLÄ ELÄT KESKELLÄ KAIKKEA!

Hirvensalmi 25 km
Mikkeli 25 km
Mäntyharju 25 km
Ristiina 25 km

VT5-Mikkeli →

Kaunisto, Kähärä, Kyläkoulu, Urheilukenttä, Lahnanieniemi, Sipilä

LAHNANIEMI

Suuren rakennusoikeuden (690 - 750 kem2) tontit kyläkoulun kupeessa.

- 5-tien varrella, 20 min Mikkelin torille.

Kohde	Pinta-ala m²	Rakennusoikeus e=0,10 < 750 k-m²	Hinta
5	8000	750	5300 €
6	7700	750	5000 €
7	7500	750	5000 €
8	6900	690	4600 €

HIRVENSALMEN KUNTA

Lisätiedot ja varaukset:

elinvoimapäällikkö
Heikki Isokääntä
050 300 8608
heikki.isokaanta@hirvensalmi.fi

RAKENNUSPALVELU KELLMAN OY

Paikallinen ja luotettava rakennusalan ammattilainen Mikkelin seudulla

- Rakennus- ja saneeraustyöt
- Mökkiremontit ja terassit
- Kylpyhuoneremontit
- Huoneistoremontit

Teemme myös mikrosementti- ja hartsipinnoitteet!

Ohut mutta erittäin kestävä pinnoite voidaan levittää suoraan vanhojen laattojen päälle tai vesieristetyille pinnalle. Näin kylpyhuoneesi saa täysin uuden ilmeen ilman suuria purkutöitä. Saumaton, tyylikäs ja helppohoitoinen ratkaisu, joka kestää aikaa ja käyttöä. Mikro-sementti- ja hartsipinnoitteet sopivat erinomaisesti moderneihin ja näyttäviin tiloihin.

Tämäkin kylpyhuone uudistettu mikrosementillä!

☎ 045 660 4353

✉ a.kellman@outlook.com

rakennuspalvelukellman.com

Omakotitalon arvoa ei mitata pelkkänä myyntihintana. Käyttöarvo omistajille ja talon mahdollinen historiallinen, maisemallinen tai ylisukupolvinen arvo on rahassa mittaamaton.

Teksti: Ulla Sirén

Pitkää ikää sinulle, taloni

Jokainen omakotitalon rakentaja tai valmiin talon ostaja toivoisi talolleen pitkää elinkaarta. Toinen omistajan iso toive on kiinteistön arvon säilyminen tai jopa kohoaminen ajan kuluessa. Vaikka tarkoituksena ei olisi myydä taloa missään vaiheessa elämää, iso osa omaa varallisuutta on kiinni tontissa ja seinissä. Säännöllinen huolto ja ajoissa tehdyt kunnostukset ovat tärkeimpiä keinoja, joilla talon ja sen arvon saa säilymään.

Omakotitalonkin omistajalla on lakiin perustuva velvollisuus pitää rakennus kunnossa. Yksistään rakennusluvan saaminen edellyttää, että talosta huolehditaan kunnollisesti. Jos huoltotyöt ja remontit jäävät liian pitkäksi aikaa, monenlaiset riskit kasvavat. Vakuutusyhtiö voi kieltäytyä korvaamasta vahinkoja, jos voidaan osoittaa, että ne johtuvat omistajan huolimattomuudesta. Ja ennen kaikkea: hoitamattoman talon arvo romahtaa.

Toiminnanjohtaja **Marju Silander** Suomen Omakotiliitto ry:stä toteaa, että kahden samankaltaisen omakotitalon myyntihinnassa voi helposti

olla sadan tuhannen euron ero sen mukaan, mitkä osat kummassakin on huollettu ja tehty kuntoon.

Sitä paitsi talon arvo ei ole pelkkä myyntihinta. Arvoa ovat myös asumisen mukavuus, helppous ja turvallisuus.

– Niitä varten kannattaa myös remontoida, vaikka muutokset eivät aina merkittävästi nostaisi talon myyntihintaa, Silander muistuttaa.

Huoltokirja ja korjausrahasto

Omakotitalon hoidossa ja remonttien suunnitte-

lussa yksi avaintekijä on se, että kunkin osan ja järjestelmän määriteltä tekninen käyttöikä on tiedossa.

– Se on tärkeä tieto myös rahoitukseen varautumisen kannalta, sanoo toiminnanjohtaja Marju Silander. Hän muistuttaa, että esimerkiksi sähkö- ja LVI-järjestelmien uusiminen on iso kuluerä. On hyvä tietää, milloin mikäkin remontti voi suunnilleen tulla ajankohtaiseksi, jotta osaa hahmotella korjausbudjettia jo etukäteen. Tavallisesti laajan remontin hinta lasketaan vähintään kymmenissä tuhansissa euroissa.

- Omakotiliitossa suosittelemme kerryttämään talon korjausrahastoa tasaisesti alusta alkaen. Suositus on 2 euroa kuukaudessa asuinneliötä kohti. 100-neliöisessä talossa se tarkoittaa siis jo 200 euron laittamista rahastoon joka kuukausi, mikä on kyllä aika iso kertaerä. Mutta kun korjauskustannuksia tulee väistämättä jossakin vaiheessa maksettavaksi, säästössä oleva raha helpottaa tilannetta ratkaisevasti, hän selittää.

Tulevien remonttitarpeiden ja niiden kustannusten hallintaa helpottaa, jos pitää talonsa huoltokirjan ajantasaisena. Varsinkin pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma (PTS) on omakotitalossa yhtä tärkeä kuin taloyhtiössä, vaikka PTS ei ole omakotitalon omistajalle pakollinen. Huoltokirjaan merkitään rakennuksen perustiedot sekä tehdyt korjaukset, niiden ajankohdat, tekijät, hinnat ja käytetyt materiaalit; ylipäätään kaikki tieto, mitä myöhemmissä remonteissa, mahdollisessa myyntitilanteessa ja muissa talon elinkaaren käännekohdissa voi kaivata. Säännölliset vuositaitin tai muutaman vuoden välein tehtävät huoltotyöt ovat tärkeä osa talon kunnossapitoa. Merkinnät helpottavat myös niiden muistamista ja järkevää ajoittamista. Huoltokirja on kuin talon tekninen vuosikirja, sitä parempi ja mielenkiintoisempi, mitä tarkempi.

- Nykyään huoltokirjan voi tehdä sähköisesti, mutta perusasian kannalta on samantekevää, onko se tiedosto vai ruutuvihko, Silander huomauttaa. Pääasia, että kaikki tarvittava tieto löytyy dokumentoituna yhdestä paikasta.

Pitääkö ehjää korjata?

Tekninen käyttöikä ei tarkoita, että jokin järjestelmä pettää automaattisesti tietyn ajan kuluttua. Käyttöiän täyttyminen kertoo, milloin viimeistään järjestelmän toimivuus pitää tarkistaa ja korjata tai uusia se oman tarpeen ja voimassa olevien vaatimusten mukaiseksi.

- Esimerkiksi salaojien tekninen käyttöikä on noin 40-50 vuotta, mutta jos olosuhteet ovat olleet erityisen suotuisat, ne voivat säilyä kunnossa paljon pitempään, sanoo Marju Silander.

Silti omistajan on tärkeää tietää, milloin salaojien kunto pitäisi tarkistaa. Jos tarkistuksesta seuraa iloinen yllätys, se ei varmasti haittaa ketään. Mutta jos salaoja tukkeutuu ja vesi alkaa huomaamatta virrata rakennuksen alle, omistajaa voi odottaa mittava remontti.

Myös muut tekniset järjestelmät voivat toimia odotettua kauemmin, mutta se ei tarkoita, että ne vastaisivat nykyajan tarpeita. Vanhoissa omakotitaloissa saatetaan olla jopa ennen sotia rakennettuja toimivia sähköjärjestelmiä, mutta ne eivät ole enää paloturvallisia eivätkä vastaa nykyaikaisen käyttäjän tarpeita. Samoin esimerkiksi vuosikymmeniä vanhat vesieristeet eivät välttämättä vuoda, mutta ne eivät ole enää teknisesti käyttökunnossa. Jotkut aikoinaan yleisesti käytetyt eriste- ja tiivistäaineet voivat olla jopa vaarallisia.

- Sinänsä ehjänoloisia mutta vanhentuneita järjestelmiä pitää siis uusia eikä jäädä odottamaan, että ne pettävät kokonaan, Silander muistuttaa.

Mitä huonompaan kuntoon talon eri osat ja järjestelmät pääsevät, sitä suuremmaksi korjausvelka kasvaa. Korjausvelka vaikeuttaa sekä talossa asumista että sen myymistä ja voi lopulta johtaa toivottomaan umpikujaan myös rahoituksen saatavuuden osalta.

Melko hyvä taso riittää

Harva omistaja pystyy pitämään vanhan omakotitalonsa koko ajan uuden veroisena. Vanhan talon ostaja odottaa useimmiten jonkinlainen lista edessä olevia korjauksia.

- Kaikkea ei tietenkään tarvitse tehdä heti, kun talo on ostettu, vaan osan voi aina siirtää myöhemmäksi, Marju Silander sanoo.

Myyntitilanteessa kuntotarkastus selvittää asioita sekä ostajan että myyjän kannalta. Kauppa- ja kiinteistöalalla tehdään huolella, jotta niistä selviää tarkasti talon tekninen tila omistajan vaihdoksen hetkellä. Silloin vältetään jälkeäpäin tulevat epäselvyydet.

**Mökkitalkkari
Manner**
040-7543277
mokitalkkarimanner@gmail.com

**Monipuoliset
mökkitalkkaripalvelut
ammattitaidolla.
Ota yhteyttä!**

SÄHKÖ-SOIKKELI
S ä h k ö ä S i n u l l e

Tarjoamme kaikki sähköalan työt suunnittelusta toteutukseen yli 20 vuoden kokemuksella!

Ole yhteydessä pienissä ja suurissa sähköasioissa, olemme apunasi.

Tervetuloa tutustumaan esittelytiloihimme Yrittäjänkatu 15, ark. 9-15

Jälleenmyynti **Panasonic INNOVA** ilmalämpöpumput

040 724 2103 | Keikat Otso 041 314 4168 www.sahkoasinulle.fi
joonas@sahkoasinulle.fi

**Tukea ja apua arjen askareisiin
ja kotona asumiseen.**

Palveluihin kuuluvat mm.

- Saatto- ja asiointiapu
- Kotityöapu
- Pienet pihatyöt
- Henkinen tuki ja seurainpito
- Ulkoiluseura
- Liikunta-apu
- Lyhytaikaiset omaishoitajan sijaisuudet

Mikkeli Ristiina Hirvensalmi Otava Haukivuori Anttola

Ari-Jussi Himanen | 045 230 2318
ari-jussi@kotoinen.fi | www.kotoinen.fi

LÄMPÖPUMPUT JA HUOLLOT

Teemu 044 264 2906 • Juha 0400 554 511

www.mikkelinlampotalo.fiwww.mikkelinlampopumppu.fi

ALLVI OY

Kaikki lvi-asennukset ja korjaukset

Puh. Auvo 044 025 5675, Iiro 044 077 1117

laukkanen.iiro@gmail.com, laukkanen.auvo@gmail.com

www.lviliikeallvi.fiÖLJYPOLTINHUOLLOT JA
KORJAUSTYÖT
AMMATTITAITIDOLLAMIKKELIN
LÄMPÖHUOLTO OY

WWW.MIKKELINLAMPOLUOLTO.FI

puh. 040 735 5030

roy.landgards@mikkelinlampoluolto.fi

ASIANAJOTOIMISTO
LAKIPALVELU
PETRI SALLINEN OY

Oikeuden asialla vuodesta 1994

- » ASUNTO- JA KIINTEISTÖKAUPAT JA -RIIDAT
- » TESTAMENTIT, LAHJOITUKSET, EDUNVALVONTA-
VALTAKIRJAT
- » PERUNKIRJOITUKSET, PESÄNSelvITYKSET
JA PERINNÖNJAOT
- » AVIOHTOSOPIMUKSET JA OSITUKSET
- » OIKEUDENKÄYNNIT JA MUUT TUOMIOISTUINASIAT
- » KULUTTAJARIITA-ASIAT
- » TYÖSUHDE- JA YRITYSOIKEUDELLISET ASIAT

Palvelemme Mikkeliissä ajanvarauksella osoitteessa
Savilahdenkatu 10 A 12, 50100 Mikkeli.

Puh. 010 548 8100
Sähköposti: asianajotoimisto@petrisallinen.com

Mikkeliissä:
Paula Päivärinta, puh. 050 3744 123
Erika Boman, puh. 050 338 3643

Joensuussa ja sovittaessa myös Mikkeliissä:
Petri Sallinen, puh. 050 557 1944
Valtteri Laukkanen, puh. 050 547 1936
Silja Laukkanen, puh. 044 759 9625

Videoneuvottelut paikkakunnasta riippumatta!

www.asianajotoimistojoensuu.fi

Myyntitilanteessa
kuntotarkastus selventää
asioita sekä ostajan että
myyjän kannalta.

Rakennetun omaisuuden tila- eli ROTI-raportin mukaan noin 75 prosenttia täydellisestä on tarpeeksi. Silloin talon arvo ei ole vielä merkittävästi alentunut: 75-prosenttisesti kunnossa olevan talon voi vilpittömästi määritellä hyväkuntoiseksi.

Mutta iso kysymys kuuluu, miten talon saa pidettyä ¾-tasoisessa kunnossa. Silander vastaa, että jos on epävarma omakotitalonsa eri osien ja järjestelmien kunnosta, on aloitettava pohjatilanteen kartoitukselta, eli tutkittava yksitellen kaikki talon asiat. Kun selviää, mistä tilanteesta lähdetään, on järkevää laatia pitkäjänteinen suunnitelma siitä, mitä korjataan ja missä järjestyksessä. Hallittu työskentely johtaa vähitellen tavoitteeseen.

– Suunnitelmallisuus auttaa yllättävän paljon. On motivoivaa, kun asiat ovat järjestyksessä, Silander toteaa.

Käyttöarvo on suurin arvo

Rakennetun omaisuuden tila- eli ROTI-raportti vuodelta 2023 määrittelee, että rakennuksen pitkäikäisyyteen vaikuttavat rakentamisen ja käytettyjen ratkaisujen laatu, rakennusten muunneltavuus kysynnän muutoksissa sekä rakennusten korjattavuus.

Ellei omakotitaloa ole varta vasten hankittu ja remontoitu myyntiä varten, juuri käyttöarvo on sen suurin arvo omistajalle. Pitkä elinkaari on historian saatossa taannut rakennuksen siirtymisen sukupolvelta toiselle, vaikka asukkaiden tarpeet ja elämäntilanne ovat olleet eri aikoina erilaisia. Kerran rakennettu ja hyvin kunnossa pidetty talo kantaa sekä ajatuksellista että historiallista arvoa, jota ei voi mitata rahassa.

Nykyään hyväkuntoisen ja huolella remontoituneen omakotitalon myyntiarvo saattaa olla vähäinen esimerkiksi sen sijainnin vuoksi, mutta käyttöarvo omistajalle voi siitä huolimatta olla merkittävä.

Marju Silander huomauttaa, että talon teknisiä ratkaisuja kannattaa jo rakentamis- tai peruskorjausvaiheessa miettiä siltä kannalta, että ne palvelisivat omistajia mahdollisimman hyvin eri elämäntilanteissa.

Moni toivoo saavansa asua kotona loppuun asti, mutta nykyisin aika monen myös täytyy asua, halusi tai ei. Vanhuksille ei helposti löydy palvelukotipaikkoja tai muita helpottavia asumismuotoja, vaan helpotukset täytyy tuoda omaan kotiin.

ROTI-raportissakin mainittu muunneltavuus syntyy esimerkiksi siten, että iäkkäiden ihmisten liikkuminen ja selviytyminen kotiloissa otetaan huomioon remonteissa jo matkan varrella. On helpompaa suunnitella esimerkiksi kylpyhuoneiden oviaukot alun alkaen riittävän leveiksi ja ulkoportaikko sellaiseksi, että luisan asentaminen onnistuu tarvittaessa ilman suuria muutoksia, kuin purkaa rakenteita ja tehdä muutoksia myöhemmin. Samanlaiset asiathan helpottavat myös lapsiperheen elämää.

Nykyinen ja tuleva lainsäädäntö painottavat erityisesti ennakoivaa ja tavoitteellista rakentamista. Silä pyritään sekä ilmaston että olemassa olevan rakennuskannan suojeluun. Jokainen tarpeeksi hyvässä kunnossa pidetty omakotitalo tukee osaltaan samoja tavoitteita. ■

Lähde: ROTI eli Rakennetun omaisuuden tila -raportit 2023 ja 2025

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Omakotitalon vuokraaminen

Yleensä vuokra-asunnoista puhuttaessa ensimmäisenä mieleen tulevat kerros- ja rivitalot, mutta myös kiinteistön omistaja voi yhtä lailla vuokrata omistamansa omakotitalon. Vuokranantajalle omakotitalon vuokraaminen voi olla keino hyödyntää tyhjillään oleva talo ja vuokralaiselle puolestaan omakotitalo voi tarjota väljyyttä, rauhaa ja oman pihan. Toisaalta omakotitalon vuokraamiseen liittyy muutamia huomioitavia seikkoja erityisesti vastuunjakoon liittyen, jotka kannattaa muistaa ennen vuokrasopimuksen allekirjoittamista.

Asuinhuoneiston vuokraamisesta annettua lakia sovelletaan myös omakotitalon vuokraamiseen. Vuokrasopimus tulee lähtökohtaisesti tehdä kirjallisesti ja siinä tulisi määritellä tarkasti vuokran määrä, vuokrauksen kohde, vuokra-aika, vuokravakuus sekä vuokraamisen muut ehdot. Suullinenkin sopimus on pätevä, mutta sen katsotaan olevan voimassa toistaiseksi. Osapuolet voivat sopia vapaasti vuokran määrästä, kunhan se on kohtuullinen, mutta vuokravakuus ei saa olla kolmen kuukauden vuokraa suurempi. Vuokranantaja tai vuokralainen voi halutessaan saattaa vuokran kohtuullisuuden tuomioistuimen tutkittavaksi, jolloin tuomioistuin voi niin katsoessaan korottaa tai alentaa vuokraa. Vuokranmäärän kohtuullisuutta koskevat riidat ovat kuitenkin suhteellisen harvinaisia ja yleensä riidat liittyvätkin enimmäkseen vuokrasopimuksen päättämiseen.

Omakotitalo on syytä käydä vuokralaisen kanssa läpi tarkkaan ennen vuokrasopimuksen tekemistä. Huoneiston on oltava vuokrasuhteen alussa siinä kunnossa kuin vuokralainen huoneiston iän, alueen huoneistokannan ja muut paikalliset olosuhteet huomioon ottaen kohtuudella voi vaatia, jollei muusta kunnosta ole sovittu. Vuokralaisella voi olla oikeus vuokranalennukseen, mikäli huoneiston kunto poikkeaa sovitusta, ja vuokralaisella voi olla myös oikeus korjata puute vuokranantajan kustannuksella.

Jotta riidoilta vältetään, talon kunto tulee tarkistaa kunnolla ennen sopimuksen tekemistä ja mahdolliset suuremmat puutteet kannattaa kirjata vuokrasopimukseen. Suurempien puutteiden kirjaaminen ja esimerkiksi valokuvaaminen ennen vuokrasuhteen alkua ovat sekä vuokranantajan että vuokralaisen intressissä. Vuokrasuhteen päättyessä voidaan katsoa, onko vuokralainen

aiheuttanut huoneistolle sellaista vahinkoa, josta voi seurata vahingonkorvausvelvollisuus. Vuokralainen ei ole vastuussa normaalista kulumisesta, mutta vuokralaisen tulee kuitenkin hoitaa huoneistoa huolellisesti.

Omakotitaloa vuokrattaessa olisi hyvä sopia etukäteen vuokralaisen ja vuokranantajan vastuunjaosta. Esimerkiksi piha-alueen hoito ja talvikunnossapito ovat seikkoja, joihin täytyy ottaa kantaa. Omakotitaloon liittyy myös useita ylläpitoon liittyviä töitä, joiden hoidosta kannattaa sopia kirjallisesti. Samoin vuokranantajan kannattaa pitää mielessä, että vaikka talon hoitovastuu ja -kulut olisi siirretty vuokralaisen vastuulle, on kiinteistön korjaaminen kuitenkin vuokranantajan velvollisuus; esimerkiksi vuotavan katon korjaaminen on vuokranantajan tehtävä. Vuokralaista kannattaa myös ohjeistaa kattavasti esimerkiksi lämmitysjärjestelmään ja ilmanvaihtoon liittyen, jotta vältetään kalliilta vahingoilta. Sekä vuokranantajan että vuokralaisen etuna onkin laatia selkeä, kirjallinen vuokrasopimus, jossa osapuolten vastuut on määritelty yksityiskohtaisesti.

Vuokrasopimus päättyy määräaikaisen vuokrasopimuksen vuokra-ajan päättyessä. Toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus päättyy yleensä irtisanomiseen. Määräaikaisen vuokrasopimuksen irtisanominen on mahdollista vain poikkeustapauksissa, kuten esimerkiksi silloin, jos vuokralaisen sairaus aiheuttaa asunnon tarpeen lakkaamisen tai vuokralainen muuttaa toiselle paikkakunnalle opintojen tai työn perässä. Vuokrasopimuksen purkaminen sen sijaan on mahdollista sekä toistaiseksi voimassa olevien että määräaikaisten vuokrasuhteiden osalta. Tähän tarvitaan kuitenkin aina erityinen syy, kuten vuokralaisen viettämä häiritsevä elämä, vuokran maksamatta jättäminen tai huoneiston huono hoito. Vuokralainen voi puolestaan purkaa vuokrasopimuksen esimerkiksi silloin, jos vuokrahuoneisto on erityisen puutteellisessa kunnossa tai huoneiston käyttämisestä aiheutuu vuokralaiselle ilmeistä vaaraa. Kannattaa kuitenkin huomioida, että vuokrasuhteen purkamismenettely saattaa kestää käräjäoikeudessa ja ulosotossa yllättävän pitkään, ellei vuokralainen suostu lähtemään huoneistosta vapaaehtoisesti. Sovinnollinen eteneminen onkin tämän vuoksi suositeltavaa.

Freepik

iStock

Piha-
teema

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Hyvin tehty piha kukoistaa säällä kuin säällä

Ilmastonmuutos on tuonut mukanaan kuumempia kesiä ja leudompia talvia, mutta myös säiden ääri-ilmiöitä. Pitkät hellejaksot ja äkilliset rankkasateet kannattaa ottaa huomioon kotipihalla niin materiaalivalinnoissa kuin pohjatöissäänkin. Näin piha pysyy edustavana ja helppohoitaisena.

Vuosi 2024 oli maailmassa mittaushistorian lämpimin; maapallon keskilämpötila ylitti tuolloin esiteollisen tason ensimmäistä kertaa 1,5 asteella. Ennätysellinen lämpö oli hyvin havaittavissa myös Suomessa.

– Suomessa oli silloin 71 hellepäivää, ja jo toukokuussa oli hellettä, muistuttaa erityisasiantuntija **Riku Lumiaro** Suomen ympäristökeskuksesta. Ilmaston lämpeneminen onkin johtanut muun muassa kesien pitkiin, paahtaviin hellejaksoihin ja tal-

vien leudontumiseen.

– Vuonna 2020 etelärannikolle ei tullut termistä talvea lainkaan. Kevät-tulvien määrä on vähentynyt, mutta niiden sijaan voi olla talvitulvia, lisää Lumiaro.

Maisemarakentamisen suunnittelija, hortonomi **Minna Harju** vahvistaa ilmastonmuutoksen näkyvän myös suomalaisilla omakotipihoilla. Pidemmät ja kuumemmat hellejaksot sekä entistä voimakkaammat rankkasateet rasittavat hänen mu-

kaansa pihoja tavoilla, joita aiemmin ei tarvinnut samalla tavalla huomioida.

– Ilmastonmuutoksen myötä pihojen suunnittelussa ei enää riitä, että ne näyttävät hyvältä heti valmistuessaan. Kestävyyttä mitataan sillä, miltä piha näyttää 5–10 vuoden päästä, kun hellejaksot ja rankkasateet toistuvat.

Hyvin suunniteltuna piha voi kuitenkin ohjata ja imeyttää rankkasateiden vedet hallitusti, kestää kuumuutta ja kuivuutta sekä vaatia vä-

hemmän kastelua ja paikkaamista – ja säilyttää edustavuutensa.

Valitse kuivuutta kestäviä kasvilajeja

Paahteiset kesät koettelevat pihaa ja tekevät puutarhanhoidosta työlästä. Minna Harju huomauttaa, että pitkittyneiden hellejaksojen aikana esimerkiksi nurmikot tyypillisesti kuivuvat ja harvenevat, erityisesti aurinkoisilla ja ohuilla kasvualustoilla.

– Kasvit kärsivät kuivuudesta, ellei kastelua ole helppo toteuttaa. Kiveykset ja betonipinnat kuumenevat, mikä lisää oleskelualueiden epämukavuutta. Savimaat kuivuvat ja halkeilevat, mikä voi aiheuttaa painumia ja rakenteellisia ongelmia.

Hellejaksot kuitenkin voi ja kannattaakin huomioida pihasuunnittelussa. Esimerkiksi kasvivalinnoissa Harju kehottaa suosimaan kuivuutta kestäviä perennoja, pensaita ja puita.

– Monimuotoiset ja -lajiset istutusalueet ja niiden kasvivalinnat kestävät paremmin ääriolosuhteissa kun yksilajiset ratkaisut.

Hän suosittelee myös välttämään suuria, yhtenäisiä nurmialueita ja korvaamaan osan niistä perenna-, pensas- ja puustoistutuksilla, niityillä tai kedoilla. Pihalle voidaan myös suunnitella kerroksellista ja suojaavaa kasvillisuutta sekä rakentaa pergoloita ja varjostavia katoksia.

Kasvivalintojen lisäksi Harju kannustaa satsaamaan oikeanlaiseen ja riittävän paksuun kasvualustaan, joka sitoo vettä ja pitää juuristoalueet ilmastina. Muun muassa biohiilen ja kompostin käyttö parantaa hänen mukaansa maan vedenpidätyskykyä.

– Valitse pintamateriaaleiksi vaailemmat sävyt ja luonnonmateriaalit, ne kuumenevat vähemmän, hän vinkkaa.

Hyvä latvuspeittävyys suoja paahteelta

Vuonna 2024 Suomessa oli eniten hellepäiviä tilastoidussa historiassa. Riku Lumiaro toteaa helteiden olevan vain lisääntymään päin.

– Kannattaa miettiä, että kun ilmasto lämpenee, tällä kehityksellä meillä on 50 vuoden päästä Unkarin ilmasto.

Hän kehottaa lisäämään varjostusta etenkin talon eteläpuolelle, ja torjumaan siten pahimman paahteen vaikutukset. Esimerkiksi kuusi kärsii helposti kuivuudesta ja talvi-myrskyistä, mutta lehtipuut, kuten koivu, ja jalot lehtipuut, vaahtera, lehmus ja tammi, ovat pihalle hyviä vaihtoehtoja.

Yksi keino vastata sään ääri-ilmiöihin, helteisiin ja rankkasateisiin, on pihan latvuspeittävyyden eli puiden latvusten peittämän alueen lisääminen. Lumiaro huomauttaa lämpötilassa voivan olla monenkymmenen asteen ero riippuen siitä, ollaanko kivipihalla suorassa auringonpaisteessa vai puiden varjossa.

– Latvuspeittävyys viilentää maaperää ja asuinrakennuksia. Kun kesät kuumenevat, latvuspeittävyydellä on viilentävä vaikutus asuin- ympäristöön, pihalla ja talossa oleskeluun.

Rankkasateet huomioon pihan pohjatöissä

Äkillisten ja voimakkaiden rankka-

sateiden yleistyminen aiheuttaa pihalle ongelmia siinä missä pitkittyneet helteetkin. Vesi lammikoituu nurmikolle ja kiveyksille ja hulevedet ohjautuvat talon perustuksiin aiheuttaen pahimmillaan kosteusvaurioita rakenteisiin.

– Kiveykset painuvat tai kallistuvat puutteellisten pohjatöiden vuoksi. Istutusalueet eroosioituvat, multa huuhtoutuu pois, kuvailee Minna Harju.

Kunnolliset pohjatööt ovat avainasemassa rankkasateiden aiheuttamien haittojen vähentämisessä ja ehkäisyssä. Hän kehottaa huomioimaan etenkin sen, että pihan kantavat kerrokset olisivat riittävän paksuja ja oikein rakennettu. Myös pihan kaadot tulisi suunnitella huolellisesti pois päin rakennuksista.

Pihan materiaalivalinnoissa Harju neuvoo käyttämään vettä läpäiseviä materiaaleja ja suosimaan sora- ja sepelipintoja, läpäiseviä betonikiviä, saumaushiekköjä sekä hulevesikiviä.

– Luonnonkiveyksissä, esimerkiksi liuskekiveyksissä pystytään jättämään leveämmät, imevät saumat.

Toimiva salaojitus on kaiken A ja O

Vaikka äärimmäiset rankkasateet ovat Riku Lumiaron mukaan Suomessa vielä harvinaisia, hän toteaa niidenkin määrän vain kasvavan tulevaisuudessa.

Kuohkealla, hyvin vettä imeyttävällä maaperällä hulevesien hallitseminen käy usein helposti jo sellaisenaan. Esimerkiksi saviperäinen maa imeyttää kuitenkin vettä heikosti.

Hulevesien hallintaa varten pihalle voidaan rakentaa sadeputarhoja, pihalampia ja imeytysalueita. Sadeputarha on pihalle rakennettu painanne, johon istutetut kasvit pidättävät hulevesiä ja ehkäisevät näin hulevesitulvia. Siihen kannattaa valita siis kasveja, jotka kestävätkä sekä suuria vesimääriä että kuivuutta, kuten keltakurjenmiekkä, kuunlilja tai rantakukka.

Rankkasateiden yleistyessä korostuu myös omakotitalon toimivan salaojituksen merkitys, jotta mahdollisilta kosteusvaurioilta vältyttäisiin. Lumiaro painottaa salaojituksen suunnittelun ja hyvän toteutuksen olevan kaiken A ja O. Hän kehottaa rakentamaan ne siis kestäväksi myös kunnolla aikaa.

– Jos talo on hyvin salaojitettu, se riittää jo useimmissa tapauksissa, mutta pihalle voi kertyä paljon vettä.

Kunnollisen salaojituksen lisäksi Lumiaron mukaan on tärkeää, että hulevedet saataisiin johdettua joko viemäriverkkoon, hulevesialtaisiin tai kosteikkoihin. Maaperää ei tulisi sikaan siis peittää liiaksi, vaan pitää se mieluiten nurmikkona, perennapenkkeinä, puina ja pensaina. Silloin se sitoo hiiltä ja imee hulevesitulvien veden – mutta myös viilentää pihaa.

ARBORISTI- JA METSURIPALVELUT

Mikkelissä ja lähialueilla, pitkällä kokemuksella. Hoidan puunkaadot, karsimisen, katkonnan, kantojyrsinnän, poiskuljetuksen, alueen siistimisen, pihapuiden sekä pensaiden hoitoleikkaukset ja kuntotutkimukset.

www.metsatyoriittinen.fi
metsatyo.riittinen@gmail.com
Tomi Riittinen, puh. 050 538 3006

RANTAKYLÄN KUKKA

Kaikki kukkasidonnat ja ruukkukukat, viherkasvit, ulkokukat, alaen liittyvät palvelut (pihatyöt, kotikuljetukset, neuvonta yms.) Tervetuloa tutustumaan!

Puusepätie 5, Mikkel
044 978 4353
info@rantakylankukka.fi
www.rantakylankukka.fi

Avoimna:
ma-pe 9-17
la 9-14
su 10-15

facebook.com/rantakylankukka

HUSQVARNA AUTOMOWER® 308V/312V

Myyntimenestyksen uusi edistysaskel

HUSQVARNA AUTOMOWER®

308V

800 m² | 1 399 €

312V

1 200 m² | 1 749 €

Tekoälypohjainen vision-teknologia

KIEKKONE
EST.2025

www.kiekkone.fi
Yrittäjänkatu 23b, 50130 MIKKELI
puh. 050 304 1879
myynti@kiekkone.fi

**SÄHKÖASENNUKSET
JA -KORJAUKSET**
SÄHKÖLIIKE PENTTI HÄMÄLÄINEN KY
0400 750 034

Punkkien leviämistä voi hillitä pihasuunnittelulla

Ilmastonmuutos on johtanut myös muihin ikäviin lieveilmiöihin. Muun muassa punkkien yleistymisen Suomessa on maisemasuunnittelija, hortonomi **Minna Harjun** mukaan todellinen ja pysyvä muutos, joka liittyy entistä leudompiin talviin, pidempään kasvukauteen ja rehevämpään kasvillisuuteen.

– Pihasuunnittelulla voidaan vaikuttaa punkkiriskiin yllättävän paljon – ilman että piha muuttuu kolkoksi tai epäluonnolliseksi, hän kuitenkin toteaa.

Etenkin hirvieläimet, kuten peurat, kauriit ja hirvet, tuovat punkkeja pihapiireihin. Harju neuvookin katkaisemaan punkkien ja punkkeja kuljettavien luonnoneläimien kulkureitit pihalle.

– Pitkä nurmi ja tiheä metsän aluskasvillisuus sekä rantaniityt ovat punkeille täydellisen kulkuväylä.

Samasta syystä oleskelu pihalla kannattaa ohjata alueille, jossa on avointa ja aurinkoisia. Harju kehottaa luomaan oleskelualueista ilmastavia ja kuivia ja kiinnittämään huomiota nurmialueiden hoitotasoon.

– Pidä oleskelualueiden ja peli- tai leikialueiden ympäristö matalana, siistinä ja ilmastavana. Vältä tiheitä istutusalueita aivan kulkureittien vierellä.

Hän vinkkaa selkeiden polkujen myös vähentävän kulkemista riskialueilla, ja sora- ja kivipintojen olevan ylipäättään epäsuotuisia punkeille.

Freepik

Ilmaston lämpeneminen tuo tilaa uusille kasvilajeille

Maisemasuunnittelija, hortonomi **Minna Harju** muistelee Suomen totuttuihin kasvuyöhykkeisiin tulleen viimeksi päivityksiä 2000-luvun alussa. Ilmastonmuutos on kuitenkin aiheuttanut muutoksia myös kasvien menestymisalueisiin Suomessa.

– Kasvukausi on pidentynyt – kasvit heräävät keväällä aiemmin ja kasvavat pidempään syksyllä, hän kertoo.

Samalla Pohjois-Suomessa lämpösumma on hiukan noussut vastaamaan eteläisempää Suomea. Tämä voi Harjun mukaan avata tilaa uusille kasveille tai sellaisille lajikkeille, joita ei ole perinteisesti pidetty pohjoisen olosuhteisiin sopivina. Hän kuitenkin huomauttaa, että Pohjois-Suomessa pihalle ei kannata silti valita automaattisesti samoja kasvilajeja kuin Etelä-Suomessa.

– Vaikka kesät lämpenevät, valon määrä, talven vaihtelut ja halla rajoittavat edelleen kasvien talvehtimiskykyä.

Keskimäärin leudommista

talvista huolimatta ilmaston ääri- ja vaihtelujaksot, kuten halla ja myöhäiset tai kovat pakkaset, ovatkin Harjun mukaan kasveille yhä riskitekijä – jopa aiempaa enemmän.

– Pohjoisempaan Suomeen voi valita pihalle pikku hiljaa erilaisia lajeja mitä aikaisemmin, jossain määrin, mutta varovaisesti ja paikalliset olosuhteet huomioiden.

Harju korostaa paikallisen mikroilmaston ratkaisevan paljon. Aurinko, suojaisuus ja maaston muodot voivat muuttaa oloja merkittävästi pienelläkin tontilla. Hän kannustaa siis kokeilemaan uusia kasvilajeja, mutta neuvoo aloittamaan pienestä ja tarkkailemaan samalla kasvien talvenkestävyyttä ja kevään hallariskiä.

– Kasvit, jotka hyötyvät lämpimästä kesästä, mutta joilla on hyvä talvenkestävyys, ovat lupaavampia kuin sellaiset, jotka kestävät vain lämpöä. Ja on huomioitava, että lämpimämpi ilmasto voi lisätä talvehtivien tuholaisien määrää myös pohjoisessa. ■

Piha-
teema

Teksti: Elina Salmi

Kesän paras oleskelualue

Kesällä terassista tulee monille meistä olohuoneen ja ruokasalin yhdistelmä. Kun terassin lasittaa, pitenee kesäkausi helposti molemmista päistä jopa kuukausilla.

Terassi on paikka, jossa viihdytään. Juodaan aamukahvit, istutaan pitkään vieraiden kanssa tai pidetään perhejuhlia. Terassi tuo monelle kaivatua lisätilaa, toimivuutta ja silmiä miellyttävää ulkonäköä.

Varsinkin uudempiin omakotitaloihin on usein rakennettu terassi jo yhtäkaaa talon kanssa. Jos se on silloin jätetty tekemättä, ei mikään estä tekemästä sitä jälkikäteen. Osaava suoriutuu tehtävästä itsekkin, kunhan saa apuun ylimääräisiä käsipareja. Kustannuksetkin ovat yleensä varsin kohtuulliset.

Uuden rakentamislain mukaan kohtuullisen kokoisen avoterassin saa useimmissa tapauksissa rakentaa ilman viranomaislupaa. Katettu ja lasitettu terassi on vähän mutkikkaampi tapaus. Valmis-

terassi, jonka lasit ovat kirkkaat, niistä on yhtäkaaa avattavissa yli kolmekymmentä prosenttia eikä niissä ole pystypuitteita tai vaakajakoja, on useimmiten myös mahdollista rakentaa ilman erillistä lupaa.

Lupa vai ei? Paikalliset rakennusjärjestykset ja kaavamääräykset saattavat velvoittaa hakemaan luvan joissakin tapauksissa. Koska vara ei venettä kaada, onkin viisainta aina kysäistä oman kunnan rakennusvalvonnasta luvanvaraisuudesta, ettei jälkikäteen tule ikäviä yllätyksiä.

Lasitettu terassi tuo arkeen ripauksen ylellisyyttä ja nostaa asumisen tasoa. Kesäillan ruokailut sujuvat sateisenakin iltana ja syksyllä voi ihaila ympäristöä lämpimään vilttiin kääriytyneenä. Lasitetun terassin voi sisustaa jokseenkin samoilla huoneka-

luilla kuin sisätilankin, koska ne ovat pääosin säältä suojassa.

Terassi on kodin muiden tilojen jatke

Kun rakennetaan uusi terassi tai täydennetään vanhaa, kannattaa aluksi istua rauhassa alas ja pohtia, mihin terassia haluaa käyttää. Viihtyisin kokonaisuus syntyy huolellisella esityöllä. Onko sen ensisijainen tarkoitus olla auringonottoa paikka, mukava tila seurustelulle, kenties kesäkeittiö vai vähän näitä kaikkia. Terassia voi täydentää myös pienellä leikkitilalla ja kasvivilatikoihin sijoitetulla hyötypuutarhalla.

Jos talo ja tontti mahdollistaa terassin si- »

TERASSI ÄSSÄT

**KESÄN PARHAAT
HETKET**
omalla terassilla

Laadukkaat kotimaiset terassi- ja parvekelasitukset:

Pekka Kosunen
☎ 040 809 3211
pekka.kosunen@terassiassat.fi

Polaris ja Suzuki jälleenmyyjä

PAIMPORT

POLARIS

Mönkijät joka lähtöön!

SUZUKI
MARINE

Perämoottorimallisto
2.5-350 hv
Pyydä tarjous!
Myös asennettuna.

Myös toimitettuna!
p. 040 505 5019
www.paimport.fi Mutterinaukio 10, 50150 Mikkeli

joittelun omien mieltymysten mukaan, kannattaa miettiä sitä, haluaako paistatella päivää auringossa kaiken aikaa vai onko lempeästä ilta-auringosta nauttiminen enemmän oman mielen mukaista. Käyttötarkoituksin vaikuttaa: grillauspaikka kaipaa tuulensuojaa ja palju terassin yhteydessä edellyttää suojaa suorilta katseilta.

Terassi on hyvä mitoittaa suunniteltujen toimintojen mukaan ja mieluummin väljäksi kuin kovin ahtaaksi, sillä terassi on harvoin liian suuri. Tilaa tarvitaan muun muassa kulkuväylille ja kalusteille. Terassikalusteiden ympärille pitää jäädä riittävästi tilaa, jotta kulku olisi sujuvaa ja turvallista. Esimerkiksi tuolille on hyvä varata tilaa puolisen metriä ja kulkutilaa sen taakse toinen mokoma.

Terassi on hyvä suunnitella niin, että se on toimiva jatke kodin muihin tiloihin. Hyvin suunniteltu terassi mahdollistaa toimintojen muutokset myöhemmin esimerkiksi perhekoon muuttuessa. Myös valaistus ja mahdolliset vesi- ja sähköpisteet on helpointa toteuttaa rakennustöiden yhteydessä.

Lasitettu terassi vaatii kunnolliset perustukset

Perustukset ovat terassin tärkein rakenne – varsinkin, jos se on tarkoitus kattaa ja lasittaa. Erityisesti maaperän liikkuminen routimisen vuoksi on erittäin tärkeää huomioida jo terassia suunniteltaessa, sillä routiminen voi nostaa maanpintaa jopa 15 senttiä. Jos terassi pääsee roudan vuoksi liikkumaan – vaikka vain vähän – eivät lasitukset tule toimimaan kunnolla.

Routaeriste estää maan jäätymisen ja sitä myötä routimisen perustusten kohdalla. Jos perustana käytetään pilariharkkoja, anturan alapuolelle ja ympärille kannattaa ehdottomasti laittaa routaeristykset. Eristys tehdään siihen tarkoitetuilla materiaaleilla ja sen voi tehdä turvallisesti myös itse noudattamalla tarkoin asiaan liittyviä ohjeistuksia.

Jos epäilee omia kykyjään, kannattaa ehdottomasti ottaa ammattilainen avuksi, sillä siihen sijoitettu raha poikii jatkossa pitkään suorana pysyvänä rakennelmana. Hyvän perustuksen lisäksi koko rakenteen täytyy tietysti olla suora, tukeva ja tasainen.

Terassin katteen pystyy taitava tekemään itse, mutta avattava lasitus kiskoineen on suositeltavaa jättää ammattilaisen tehtäväksi.

Netti on pullollaan terassin rakennusohjeita

Yleisin rakennusmateriaali suomalaisissa terasseissa on kyllästetty puu. Se kestää hyvin säänvaihteluita, on helppohoitoinen ja mukavan lämmön paljaankin jalan alla. Puisen terassin voi pestä miedolla pesuaineella ja ylläpidoksi riittää sen öljyämisen vuosittain.

Terassin rakentamiseen löytyy netistä hyviä ohjeita mittoineen ja karkeine kustannuslaskelmineen. Jos terassin korkeus maasta on yli puoli metriä, pitää siihen turvallisuussyistä asentaa kaide tai aita. Sekin onnistuu helposti käyttämällä valmiita aitaelementtejä ja -tolppia. Kaide tai aita on myös mielenkiintoinen yksityiskohta ja siksi se useimmiten asennetaan myös matalampaan terassiin.

Portaat varmistavat, että terassille kulku on helppoa ja turvallista. Ne tuovat oman lisänsä kokonaisuuteen. Kannattaa tarkistaa myös portaisiin ja kaiteisiin liittyvät määräykset oman kunnan rakennusvalvonnasta jo suunnitteluvaiheessa.

Tiiviisti rakennetussa ympäristössä ja miksei muuallakin terassi saattaa kaivata näkösuojaa. Sellaisen voi toteuttaa taloon tyyliin sopivasti esimerkiksi erilaisin rimarakentein, jotka voi pintakäsitellä talon sävyihin sopivaksi. Rakennettua näkösuojaa voi pehmentää erilaisilla kasvivalinnoilla.

Tänä kesänä terassi sisustetaan väreillä

Puiset terassikalusteet ovat aina in, vain värit vaihtelevat sesongista toiseen. Tänä kesänä suositaan luonnollisen värisiä tai kauniin ruskeita puukalusteita. Ne sopivat myös kattamattomalle terassille, koska kestävät hyvin aikaa ja säiden vaihteluita, kunhan ne muistaa öljytä keran, pari kesässä.

Katetun ja lasitetun terrassin voi sisustaa vallan mainiosti samalla tavalla kuin olohuoneen sisällä talossa eli pehmeällä sohvalla, parilla nojatuolilla ja sohvapöydällä. Omalla jalallaan seisova riipputuoli on lomalaisen oma pesä, jonne voi käpertyä lukemaan tai muuten vain laiskottelemaan.

Ruokailut hoituvat leppoisasti tukevan pöydän ääressä ja tuolien pehmuksella voi muunnella ilmettä vaikka useampaankin kertaan kesän aikana. Värimaailmaa voi jatkaa pöytäliinalla, -tableteilla ja astioilla.

Dopamine decor on tämän kesän teema

Sosiaalisessa mediassa jokin aika sitten trendannut dopamine decor tarkoittaa ilolla ja väreillä sisustamista. Toisin sanoen koti ja terassi sisustetaan väreillä, jotka tuottavat juuri sinulle mielihyvää. Ei siis ole tarkkoja sääntöjä ja rajoituksia.

Useimmille meistä mielihyvää tuovat pehmeät ja lämpimät värit, kuten oranssi, keltainen, pinkki ja terrakotta ryyditettynä vihreällä ja valkoisella. Ne luovat kauniin ja rauhoittavan tunnelman. Neutraalit vaaleat tai luonnonväriset kalusteet ovat täydellinen tausta värikkäille tekstiileille.

Sisustamisen voi terassillakin aloittaa matosta. Varmista että se on ulkokäyttöön tarkoitettu. Kate- tulle terassille sopivat tietysti myös juutti- ja puuvillamatot. Väreiltään toisiinsa sointuvia koristetyynyjä saa olla kasapäin. Kukka- ja lehtikuosit ovat kesäisiä,

samoin hapsuilla tai tupsuilla koristetut tyynyt. Viileiden iltojen varalle voi olla värimaailmaan sopivia torkkupeittoja.

Terassi elävytyy mukavasti myös viherkasveilla. Voit vaikka kantaa osan kodin kasveista ulos kesän ajaksi. Huomioi kuitenkin se, että kaikki kasvit eivät siedä suoraa auringonpaistetta, joten suojaa ne varjolla tai sijoita terrassin vähemmän aurinkoiseen nurkkaan.

Onko rouheaa ja rustiikkien enemmän omaa tyyliäsi?

Rouheaan tyyliin kuuluvat tietty karheus ja luonnonmateriaalit. Värimaailma rakentuu luonnonläheisille väreille: ruskeaa, beigeä, hiilenmustaa ja luonnonvalkoista.

Kaikki materiaalit, joissa on ilmettä ja struktuuria, sopivat tätä tyyliä tavoiteltaessa. Poimi luonnosta oksia, kiviä ja heiniä, joilla saat luotua erilaisia kosketeltavia sisustuselementtejä. Rouheaan terrassityyliin sopivat boho-henkiset koristetyynyt ja rahat, sekä keramiikkaruukut ja -maljakot. Ruostuneet metallipinnat antavat sopivasti rustiikkista ilmettä.

Mikään ei tietenkään estä yhdistelemästä eri tyyliä. Terassikalusteita ei ole erityisen järkevää uusia tämän tästä, mutta yhdet ja samat kalusteet näyttävät aina erilaiselta, kun ne somistetaan erivärisillä lisukkeilla. Voi hyvin vaikka käyttää sisustustekstiileinä lämpimän värisiä tekstiilejä ja tasapainottaa kokonaisuutta rouheilla luonnonmateriaaleista tehdyillä asetelmilla ja ruukuilla.

Ja muista tärkein – sinun terrassisi pitää olla sellainen, jossa itse ja läheisesi viihtyvät – olkoon trendit sitten millaisia tahansa. ■

Lähde: yhteishyvä.fi, eri huonekaluliikkeet netissä

LASILIIKE PALVELUKSESSANNE

MITTOJEN MUKAAN OMASTA TUOTANNOSTAMME

- Peilit + kehykset
- Koristelasit
- Palolasit
- Turvalasit
- Rakennuslasit
- Korjauslasitukset
- Suihkuseinät
- Peililiukuovet yms.

ASENNAMME KAIKEN MINKÄ VALMISTAMME!
Kysy lisää.

Mikkelin LASIASENNUS

015 172 090, 050 322 2045
Näverikatu 1, Oravinmäki, Mikkeli

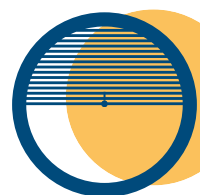
Avoina ma-pe
8 - 16

Rakennuspellit
• RR-sävyt: 0,5 & 0,6 mm
• RST: 0,6 & 0,8 & 1 mm
• Stucco ja riisijyvä

Kaihdinpalvelu Eerikäinen

Kotimaiset kaihtimet, verhot ja markiisit - yli 20 vuoden kokemuksella!

Jari Eerikäinen, puh. 041 456 1003

jari@kaihdinpalvelueerikainen.fi

www.kaihdinpalvelueerikainen.fi

JK JUVAN KORJAUSOMPELU

VERHOT JA VERHOILU

AVOINNA
TI-PE 10-17 JA LA 10-13

JUVANTIE 7, JUVA
PUH. 050 545 0294
KORJAUSOMPELU@FINNTREK.COM

Teksti: Ulla Sirén

Ajatellen korjattu keittiö toimii

Keittiö on talossa paikka, jota täytyy remontoida säännöllisesti. Remontti voi olla kodinkoneiden vaihto uusiin, pintojen ehostaminen tai kokonaisvaltainen peruskorjaus. Oli työn laajuus mikä tahansa, parhaan lopputulokseen saavuttaa, kun tunnistaa oman keittiönsä erityislaadun ja muotokielen, sanoo sisustussuunnittelija Piia Pihlajamäki.

Kun edessä on omakotitalon keittiöremontti, jo suunnittelun alkumetreillä törmää runsauden ongelmaan. Keittiöihin on tarjolla valtavasti erilaisia vaihtoehtoja kaapinovien materiaaleista vetimiin, valaisimiin ja vesihanoihin. Uuneja ja jääkaappeja voi ostaa älyllä ja ilman älyä, tiskipöydän päällykseksi on tarjolla kosolti erilaisia materiaaleja, ja nettihaulla pulpahtaa nopeasti näkyviin liuta erilaisia ammattilaisia, joiden palveluja voi käyttää. Ensimmäiseksi moni remonttoija kysyykin, mitä kaikkea tästä pursuavasta tarjonnasta voisi itse hyödyntää, ja mikä monista tyylikäistä vaihtoehtoista sopisi parhaiten omaan keittiöön.

Keittiösuunnittelijana pitkästi yli 20 vuotta työskennellyt **Piia Pihlajamäki**

mäki vastaa, että lähtökohdaksi kannattaa aina ottaa oma tarve ja ensimmäiseksi työkaluksi ajatustyö. Kokenut keittiösuunnittelun ammattilainen tietää, että ajatuksella luotu keittiö on kaunein ja toimivin.

Jos on epävarma siitä, mistä keittiöremontin suunnittelu pitäisi aloittaa, voi kirjoittaa itselleen listan kysymyksiä. Mitkä ovat omat tarpeet keittiön suhteen? Entä toiveet ja mieltymykset? Miksi remontti tarvitaan – toisin sanoen missä on ongelma? Millaista on oma ”keittiöelämä”: säännöllistä ruoanlaittoa vai voittopuolisesti mikron ja kahvinkeitTIMEN käyttöä?

– Käyttötarkoitus ja ongelmakohdat ovat pohja, jolle suunnitelma perustuu. Seuraavaksi täytyy laskea, kuinka paljon rahaa tarvittaisiin ja

kuinka paljon sitä on mahdollisuus käyttää, Piia Pihlajamäki sanoo.

Valintoja käytön mukaan

Keittiöremontti maksaa tietenkin paljon, jos on tarkoitus tehdä isoja rakenteellisia korjauksia kuten LVI- ja sähköremontti tai lattian uusiminen eristeitä myöten. Ne on pakko teettää ammattilaisella, mikä jo sinällään nostaa hintaa. Pihlajamäki toteaa kuitenkin, että keittiön turvallisuus ja ergonomia ovat asioita, joista ei kannata tinkiä. Jos budjetti on tiukka, on parempi säästää valitsemalla edullisemmat materiaalit pintoihin ja kalusteisiin ja tarkistaa kodinkoneissa ominaisuuksia.

– Se ei tarkoita, että keittiöstä tuli-

si halvemmilla valinnoilla ikävän näköinen tai toimimaton, sillä nykyään edullisistakin materiaaleista saa tyylikkään ja toimivan kokonaisuuden. Jos kivipintainen työtaso osoittautuu liian kalliiksi, laminaateista löytyy kauniita ja kestäviä vaihtoehtoja, hän muistuttaa.

Keittiöremontissa voi epäonnistua muun muassa siten, että keittiöstä yritetään väkisin tehdä jotakin sellaista, mitä siitä ei kunnolla pysty tekemään. Nykyaajan informaatiotulva pitää huolen siitä, että keneltäkään ei puutu houkuttelevia esimerkkejä. Julkisuu-den henkilöt, ystävät ja somekaverit julkaisevat erilaisilla alustoilla kuvia ja esittelyjä omista saavutuksistaan, ja muotisuuntaukset ohjaavat herkästi itse kunkin toiveita ja valintoja.

Piia Pihlajamäki painottaa, että remonttia suunniteltaessa on tärkeä hahmottaa oman keittiön erityislaatu. Omakotitalon keittiöt ovat keskenään hyvin erilaisia, ja se mikä toimii yhdellä hyvin, ei ehkä toimi toisella lainkaan.

Turvaa toiminnallisuudesta

Piia Pihlajamäen mukaan hyvin toimiva keittiö on yleensä myös turvallinen. Esimerkiksi mikron sijoittamista kannattaa miettiä huolella, sillä korkealla oleva mikro on sekä hankala käyttää että vaarallinen erityisesti lapsille ja vanhuksille. Toiminnallisuuteen vaikuttavat yllättävän pienetkin seikat, jopa pesualtaan ja hana väri.

– Musta on niissä muodikas ja haluttu, mutta jos roiskeita tulee paljon, kalkkisaostumien puhdistamisessa on jatkuva työ, sillä mustassa ne näkyvät kaikkein selvimmin, Pihlajamäki huomauttaa.

Keittiön käyttömukavuuden ja turvallisuuden kannalta tärkeä seikka on niin sanottu toiminnallinen kolmio eli työskentelykolmio, jonka käripisteinä ovat tiskiallas, liesi ja kylmäkalusteet. Tarkoitus on, että näiden kolmen pisteen välillä liikkuminen olisi mahdollisimman helppoa ja askeleita säästävää. Ammattisuunnittelijat pitävät kolmiota lähtökohdana keittiökalusteiden sijoittelulle.

Uusi, nykyaikana tärkeä mutta muutama vuosikymmen sitten vielä lähes tuntematon keittiön osa-alue on kierrätysastioiden paikka ja määrä. Jos nykyaikaiselle monilokeroiselle jätökaapille ei löydy tilaa, asia pitää ratkaista jotenkin muuten. Arjen sujumisen kannalta on sitä helpompaa, mitä useammanlaiselle jätteelle on oma paikka.

Rohkeasti uusia ratkaisuja

Sen sijaan älykkäitä kodinkoneita kannattaa Pihlajamäen mukaan hankkia vain, jos niille on olemassa jokin selvä tarve. Muussa tapauksessa älylaitteet nostavat turhaan remontin hintaa, ja lisäksi niiden mukana seuraa huolellisuutta vaativia tietoturvakavastuu.

Vanhjoja myyttejä kannattaa murttaa, kun luodaan keittiöön uutta ilmettä. Piia Pihlajamäki kertoo, että yllättävän usein ihmiset jäävät kiinni johonkin vanhaan ratkaisuun, joka on käytännössä huono, mutta josta on tullut arvo sinänsä, koska ”aina on ollut niin”.

Esimerkiksi jos tilojen suunnittelun lähtökohdalla on, että keittiöön on mahdutettava vanha pirtinpöytä ja penkit vain siitä syystä, että ne ovat olleet samassa paikassa aina ennenkin, rakennetaan ehkä este toimivampien ratkaisujen kehittämiseksi.

Jos on mahdollista selvittää pienemmällä ja toisen mallisella pöydällä, ja tilan käyttö samalla helpottuu merkittävästi, vanhasta luopuminen on pelkästään järkevää. Se ei silti tarkoita, että keittiön tyylin ja tunnel-

man pitäisi muuttua pöydän mukana. Tuttua vanhan ajan henkeä voi tavoitella muilla sisustusratkaisuilla ja katsetta kiinnittävillä yksityiskohdilla.

Yhtenäisyys luo kauneutta

Keittiöremontin teettäjä toivoo ja edellyttää, että kaiken vaivannäön jälkeen keittiö näyttää mahdollisimman hyvältä. Piia Pihlajamäen mukaan huolellinen työnjälki on kauneuden perusta. Jo pelkän estetiikan takia kannattaa valita keittiöremontille osaavat tekijät. Huolimattomuus näkyy lopputuloksessa yllättävän selvästi vinoina linjoina, repsottavina saumoina ja muina epämiellyttävinä yksityiskohtina, kun taas tarkka työ luo siistin yleisilmeen.

Suunnittelijan mukaan hyvin toimiva keittiö myös näyttää yleensä hyvältä.

– Toiminnallisuus on itsessään viisuaalista, pitkäaikaista esteettisyyttä, Pihlajamäki muistuttaa.

Kaiken kaikkiaan selkeys ja yhtenäisyys luovat keittiöön harmoniaa, joka miellyttää silmää ja kestää aikaa. Sekava ja kirjava kokonaisuus alkaa nopeasti kyllästyttää. Yksi nykyään muodikas menetelmä on kodinkoneiden integrointi eli niiden piilottaminen kaapinovieen taakse, jotta ne eivät haittaa näkymää. Esimerkki integroinnista on aamiaiskaappi, toisin sanoen keittiökaappi, jonka sisään voi sijoittaa kaikki pienkoneet pois näkyvistä, ja joka sisältää myös tarvittavat tasot niiden käyttöä varten. Mutta oven kätköön voi tietenkin sijoittaa minkä laitteen tahansa.

Yhtenäisyys yltyä keittiön ulkopuolellekin. Pihlajamäki muistuttaa, että talo on kokonaisuus, jossa tilat vaikuttavat toisiinsa. Sisustuksen harmonia särkyä, jos yksi tila poikkeaa kovin räikeästi muista. Kaunein vaikutelma syntyy, kun keittiö noudattaa muun talon henkeä.

Keittiökalusteita saa käytettyinäkin

Erityisesti silloin, kun keittiön suunnittelussa haetaan vanhahtavaa tai tietyn aikakauden tyyliä, voi hyödyntää kierrätystavaraa. Pihlajamäen mukaan somen kautta tai esimerkiksi tori.fi:stä löytyy usein yllättävän hyväkuntoisia keittiökalusteita kaapistoista ovenkahvoihin. Monien vanhojen kalusteiden materiaalit ovat varsin kestäviä, ja niitä kysytään enemmän kuin uskoisi.

– Parhaat voidaan viedä jopa minuutissa siitä, kun tulevat myyntiin, hän on kuullut.

Keittiön ulkonäkö viimeistellään yksityiskohdilla. Olipa linja rustiikkinen, rönsyilevä, minimalistinen tai jokin muu, visuaalinen ilme on parhaimmillaan yhtenäisenä. Hyvä valaistus, toisiinsa sointuvat värisävyt ja toistensa kanssa yhteen sopivat yksityiskohdat, kuten hanat, vetimet ja ovenkahvat, luovat keittiöön rauhallisen ja huolitellun vaikutelman. »

Kaipaako keittiösi uudistamista? Yksilölliset keittiöt vankalla ammattitaidolla!

Juva, Yrittäjäntie 1
050 383 2315
anniina.karjarinta@jsp-keittiot.com

Mikkeli, Maaherrankatu 23 A
050 383 2310
tuija.tiihonen@jsp-keittiot.com

www.jsp-keittiot.com

PUUSEPÄNTIIKE

PROJOINERY

AMMATTITÄIDOLLA VUODESTA 1999

Tilaa keittiösuunnittelu paikalliselta tekijältä

- Keittiöt
- Yksilölliset kokopuukalusteet
- Puusepäntyöt
- Liukuovikomero
- Suunnittelu
- Asennuspalvelu

Kimmo Hämäläinen
Pulttikatu 1, Mikkeli
puh. 050 352 8896
www.projoinery.fi

Maalausala Paakkari

- Julkisivut, peltikatot
- Kylpyhuoneet, saunat
- Keittiöt, lattiat

p. 0400 653 895

maalausala.paakkari@surffi.fi

Hei lukija

Askarruttaako
kodin remontointi?

Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Oletko jo
tutustunut?

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Freepik

Keittiösuunnittelua itsenäisesti

Mitä perusteellisempi remontti on, sitä vaikeampi se on suunnitella itse. Keittiösuunnittelija on ammattilainen, joka hallitsee kokonaisuudet ja osaa auttaa vaikeissa kohdissa.

Jos suunnittelijan käyttöön ei ole mahdollisuutta tai kiinnostusta, ainakin nämä kannattaa tehdä:

1. Aloita käymällä läpi keittiön ongelmakohdat.
2. Mieti, mitä ongelmille voi tehdä, ja mitä niille vähintään pitää tehdä.
3. Vältä kalleimpia ratkaisuja, kuten vesi- ja sähkölaitteiden siirtoa.
4. Kirjaa kaikki ylös, arvioi, paljonko mikin uudistus maksaa.
5. Kartoita toiminnallisuus: tarkista työtasot, kulkureitit, pistorasioiden sijainti ja määrä.
6. Ennen kuin hankit tai tilaat tarvikkeita, ota mitat keittiöstä huolellisesti. Tarkista, sisältyykö lista ottamaasi mittaam, miten päin ovet aukeavat, onko laskutilaa siinä, missä sitä eniten tarvitaan jne. ■

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Vanhassa varautuminen parempi?

Varautumisesta on tavallisesti puhuttu erityisesti sodan syttymisen mahdollisuudesta käsin, ja keskustelu on lisääntynyt yhä enemmän Ukrainan sodan ja Venäjän laajentumispyrkimysten vuoksi. Mutta mitä muita syitä varautumiselle on?

Ensinnäkin tulee muistaa, että sotilaalliset kriisit eivät ole ainoita mahdollisia kriisejä, jotka estävät yksilön tai yhteiskunnan normaalin toiminnan tai pääsyn resurssien äärelle. Tavanomaisempia poikkeustilanteita saattavat aiheuttaa sähkökatkot tai lakot, ja henkilökohtaisella tasolla jo sairastuminen voi laittaa arjen uusiksi. Lisäksi voimme korona-ajasta muistaa, että myös epidemiat voivat pahimmassa tapauksessa saada yhteiskunnan sekaisin. Ilmastonmuutoksen etenemisen myötä voimme olettaa erilaisten tautien vain lisääntyvän.

Mitä voisimme konkreettisesti tehdä varautukseemme erilaisiin skenaarioihin? Ensinnäkin jokaisella olisi hyvä olla kotivara muutamaksi päiväksi, ja esimerkiksi Marttaliitto on luonut kattavan ohjeistuksen varautumiseen. Kuitenkin tällaisen perinteisen kotivaran keräämisen lisäksi haluan korostaa laajemman omavaraisuuden tärkeyttä. Monet ratkaisut löytyvät palaamalla jokunen vuosikymmen ajassa taaksepäin. Tällöin oli paljon tavallisempaa, että ihmiset ylläpitivät omaa hyötypuutarhaa – kasvatettiin omia kasviksia ja juureksia, joilla pärjättiin talven yli. Suurempia ruokamääriä säilytettiin kellarissa, ja puhdasta vettä sai nostettua kaivosta. Vaikka nämä asiat eivät

ole tänä päivänä kaikille mahdollisia, osittaisen omavaraisuuden merkitystä ei tulisi unohtaa myöskään kriisittöminä aikoina.

Lisäksi meidän suomalaisten on hyvä oppia tämänhetkisestä Ukrainan sähkö- ja energiakriisistä. Kiovassa monin paikoin sähköt ovat poikki, eikä ihmisillä ole keinoja pitää kotejaan lämpiminä. Siksi meidänkin tulee muistaa, että erityisesti Suomen kaltaisessa kylmässä ilmastossa tulee olla sähkölle vaihtoehtoisia keinoja lämmittää koteja myös kovilla pakkasilla. Vielä 90-luvulle asti oli lähes itsestään selvää, että jokaiseen taloon kuuluu tulisija. Vaikka samaa ei enää edellytetä, ei tulisijoista tulisi nytkään kokonaan luopua. Lisäksi olisi hyödyllistä, jos yhä enemmän kannustaisimme ihmisiä sijoittamaan uusiutuviin energialähteisiin, kuten aurinkopaneeleihin. Tällöin sähkön saatavuus ei ole riippuvaista pelkästään sähkönjakelusta. Samasta syystä jokaisen kotoa olisi myös hyvä löytyä varavirtalähteitä.

Viimeisimpänä nostan esiin yhteisöjen ja naapuriavun tärkeyden. Aiempina vuosikymmeninä naapurustojen yhteistyö ja resurssien jakaminen oli lähestulkoon välttämätöntä. Kuitenkin ajattelen, että jokaisella pitäisi olla lähellä sellaisia yhteisöjä, joista saada tukea ja turvaa sekä kriisin koittaessa että myös kriisittöminä aikoina. Käytännössä naapuriapua ja yhteisöllisyyttä voisi edistää esimerkiksi naapuruston yhteisillä tapahtumilla tai talkoilla. Voisiko alkava kevät olla sopiva hetki tehdä jotain yhdessä naapureiden kanssa?

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ei pelkkää pintaa

Omakotitalon ulkoeristyksen kunnostaminen vaikuttaa talon ulkonäköön ja kestävyysasteeseen jopa vuosia. Samalla voidaan tehdä myös lisäeristämistä, mikä parantaa asumismukavuutta.

Hilseilevää maalia, halkeamia rappauksessa, kosteusjälkiä tai lahoa.

Keväällä tai syksyllä tehty tarkastuskierros voi sen viimeistään paljastaa: kodin ulkoeristys on huollon tarpeessa, tai pahimmillaan tulossa elinkaarensa loppuun ja vaatii jo uusimista.

Kaikkien julkisivumateriaalien kohdalla rakennuspaikka ja julkisivun rasisitukset vaikuttavat kuitenkin merkittävästi korjaustarpeeseen, kertoo rakennusterveysasiantuntija, tekniikan tohtori **Petri Annila**.

– Pientalot ovat verrattain matalia, monessa on hyvät räystäät ja rakennuspaikat voivat olla varsin suojaisia. Tällöin julkisivut materiaaleista riippumatta voivat olla hyvin pitkäikäisiä.

Vastaavasti mitä ankarampi rakennuspaikka on säärasituksille, sitä tiheämpää huoltoväliä hänen mukaansa tarvitaan. Esimerkiksi moni suojaisella rakennuspaikalla sijaitseva tiilijulkisivu on voinutkin säilyä vuosikymmeniä lähes huoltovapaana,

eikä tarvitse huoltoa välttämättä lähitulevaisuudessa.

Materiaali vaikuttaa julkisivun elinkaareen

Annila arvioi pientalojen julkisivujen elinkaaren olevan materiaaleista riippuen noin 30–50 vuotta – tai jopa pidempään. Lyhintä käyttöikää voi odottaa ohutrappaus-eristejärjestelmille, pisintä puolestaan muuratuille julkisivuille.

Yleisin suomalaisten pientalojen julkisivumateriaali on edelleenkin puu. Annila toteaa puujulkisivun olevankin varsin pitkäikäinen, kunhan rakenne on toteutettu tuulettavana ja hengittävänä maalein.

– Tällöin värisävyistä ja rakennuspaikasta riippuen riittää huoltomaalaus noin kymmenen vuoden välein. Tummat sävyt aurinkoisella paikalla voivat vaatia tiheämpää huoltomaalauksia.

Etenkin 1970–80-luvuilla pientaloissa käytettiin hänen mukaansa melko runsaasti myös muurattuja julkisivuja. Jos talo on vielä tasakattoinen ja räystätön, vuosien saatossa muurattu julkisivu alkaa hiljalleen rapautua ja muuraukseen kehittyä paikakorjaustarvetta.

– Rapatuissa taloissa rappausalusta vaikuttaa merkittävästi korjaustarpeeseen.

Annila kertoo vanhemmassa, esimerkiksi 1950-luvun rakennuskannassa haasteiden olevan usein syvemmällä rakenteessa, mainiten esimerkiksi puurunkoisten talojen rapautuneet julkisivut. Uudemmissa korjaustarpeet voivat puolestaan kohdistua vain rappauspintaan.

Säännöllinen huolto noin 10 vuoden välein

Olivatpa materiaalit kuitenkin mitä tahansa, Annila korostaa julkisivujen tarvitsevan vähintään

KAUPPIAS SUOSITTELEE

119⁰⁰ €
9 l ast (13,22 €/l)
+ sävytys

229⁰⁰ €
18 l ast (12,72 €/l)
+ sävytys

Panu+-talomaali

Säänkestävä vesiohenteinen puolihihmeä akrylaattimaali puupinnoille. Sävytettävissä.

59,90 €/2,7 l +sävytys (22,19 €/l)

89⁹⁰ €
9 l ast (9,99 €/l)
+ sävytys

174⁹⁰ €
18 l ast (9,72 €/l)
+ sävytys

Värisilmän Pouta-talomaali

Öljypitoinen ja vesiohenteinen puolihihmeä ulkomaali. Sopii erityisesti uusille ja aikaisemmin maalatuille puuseinille ja puuaidoille.

97⁹⁰ €

9 l ast (10,88 €/l) + sävytys

Värisilmän Pilke kuullote

Helpposivelteinen ja hyytelömäinen kuullote puupinnoille. Sävytettävissä.

47,90 €/2,7 l (17,74 €/l) + sävytys

Värisilmä Mikkeli

Yrittäjänkatu 21, Mikkeli
010 582 9980
mikkeli@varisilma.fi
www.varikulma.fi

kevyempää huoltoa noin 10 vuoden välein. Tämä voi tarkoittaa puujulkisivun huoltomaalausta, rapauspinnan pesua tai jäkälän poistoa tiilijulkisivusta.

– Pääsääntöisesti mitä vanhempi rakennus on, sitä perusteellisempia toimenpiteitä tarvitaan.

Käsitellyille julkisivupinnoille olisi siten tärkeää, että huomio kohdistuisi juuri pinnoitteeseen.

– Esimerkiksi puujulkisivun huoltomaalaus tulisi suorittaa kun maalipinnan kunto on heikentynyt, eikä vasta siinä vaiheessa, kun myös puun rakenne alkaa vaurioitua, Annila huomauttaa. Hän lisää kotimaisesta rakennuskannasta löytyvän myös valitettavan paljon riskirakenteita, joista monet liittyvät juuri ulkoseiniin.

– Näitä ovat muun muassa valesokkelirakenteet, matalat sokkelikorkeudet ja huonosti tuulettuvat julkisivurakenteet.

Pientalon julkisivun uusimistarve voikin Annilan mukaan monesti liittyä johonkin syvemmällä ulkoseinärakenteessa olevaan ongelmaan. Vaikka julkisivuremontti käynnistettäisiinkin vain julkisivun takia, hän kehottaa ottamaan myös nuo ulkoseinärakenteen muut ongelmat – tai niiden mahdollisuuden – huomioon remonttia suunniteltaessa.

Julkisivuremontin monet hyödyt

Vaikka syyt julkisivuremonttiin ryhtymiselle voivat olla moninaiset, niin ovat myös remontin hyödytkin. Annila kertoo, että julkisivuremontin yhteydessä voidaan monesti parantaa merkittävästi sekä ulkoseinärakenteen vikasietoisuutta että seinärakenteen kosteusteknistä toimivuutta.

– Myös lisälämmöneristäminen on mahdollista, ja energiahukkaa saadaan näin pienemmäksi.

Talon ulkonäön lisäksi julkisivuremontin yhteydessä voidaan vaikuttaa moniin toiminnallisiin asioihin. Hän huomauttaa, että julkisivun uusimisen yhteydessä on loistava mahdollisuus esimerkiksi lisälämmöneristämiseen. Samalla kannattaa tarkistaa myös ikkunoiden ja ovien kunto.

– Energiatohokkuus parantuu myös lähtökohtaisesti vuotoilmavirtojen vähentyessä, kunhan remontissa huolehditaan tuulensuojakerroksen yhtenäisyydestä.

Tuulettuvalla julkisivurakenteella voidaan hänen mukaansa monessa tapauksessa parantaa myös vanhan rakenteen kosteusteknistä toimivuutta ja lisätä rakenteen vikasietoisuutta.

Vanhan talon ulkoeristyksen uusiminen nyky-aikaisilla materiaaleilla voi kuitenkin muuttaa talon ilmettä huomattavasti. Se edellyttää tavallisesti siis rakennuslupaa. Uusiminen voi olla kuitenkin kannattavaa, jos vanhan verhouksen korjauskustannukset olisivat itsessään jo suuret.

Vanhat virheet aiheuttavat ongelmia

Liian monessa kohteessa julkisivuremontteja on aikoinaan tehty vanhan rakenteen päälle, selvittä-mättä missä kunnossa vanha rakenne on, harmittelee Annila.

– Näitä kohteita tulee valitettavan usein vastaan, ja tällöin uusiakin julkisivuja voidaan joutua purkamaan tieltä, jotta varsinaista ongelmaa päästään korjaamaan.

Hän toteaa rakentamisan yleisten laatuongelmien näkyvän yhtä lailla myös julkisivurakentamisessa. Ongelmat ilmenevät esimerkiksi siinä, ettei yksityiskohtiin ja niiden suunnitteluun käytetä riittäviä resursseja.

– Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi huonosti toteu-

tettuja julkisivu- ja ikkunaliitoksia, joista myös juuri korjatussa julkisivurakenteessa voi päästä valumaan vettä ulkoseinärakenteiden sisälle.

Annilan mukaan julkisivurakentamisen lähtökohta on, että kaikista materiaaleista saadaan toteutettua pitkäaikaiskestävä ja toimiva julkisivu. Vastaavasti rakenne saadaan kuitenkin myös pilattua kaikilla materiaaleilla.

– Materiaalivalinnalla ei siten itsessään ole merkitystä vaan sillä, että julkisivu toteutetaan hyvin, ottaen huomioon kyseisen materiaalien ominaisuudet ja reunaehdot.

Julkisivuremontin kustannukset vaihtelevat

Pientalojen julkisivuremontit ovat Annilan mukaan varsin lyhytkestoisia, vieden yleensä vain muutamia viikkoja.

– Talo on aina lähtökohtaisesti asuttavissa korjaustyön aikana, eikä asuminen haittaa julkisivuremontin toteutusta, hän vakuuttaa.

Työn lopullinen hintalappu saattaa kuitenkin vaihdella paljon. Kustannuksiin vaikuttavat muun muassa kohteen ominaisuudet, kuten julkisivun monimutkaisuus, yksityiskohtien lukumäärä tai vaadittu telinetyö. Esimerkiksi puujulkisivujen osalta Annila arvioi neliökustannuksen olevan nykyisin noin 80 €/m².

– Muuratut, rapatut ja metalliverhotut julkisivut ovat noin 1,5-kertaa kalliimpia.

Kun tarkastellaan koko julkisivurakenteen elinkaarikustannusta, kalliimmat materiaalivehtoehdot maksaisivatkin hänen mukaansa todennäköisesti itsensä takaisin jo pidemmän elinkaaren ja halvempien huoltokustannuksien ansiosta.

– Mutta harvoin pientaloissa asioita ajatellaan vuosikymmeniä eteenpäin.

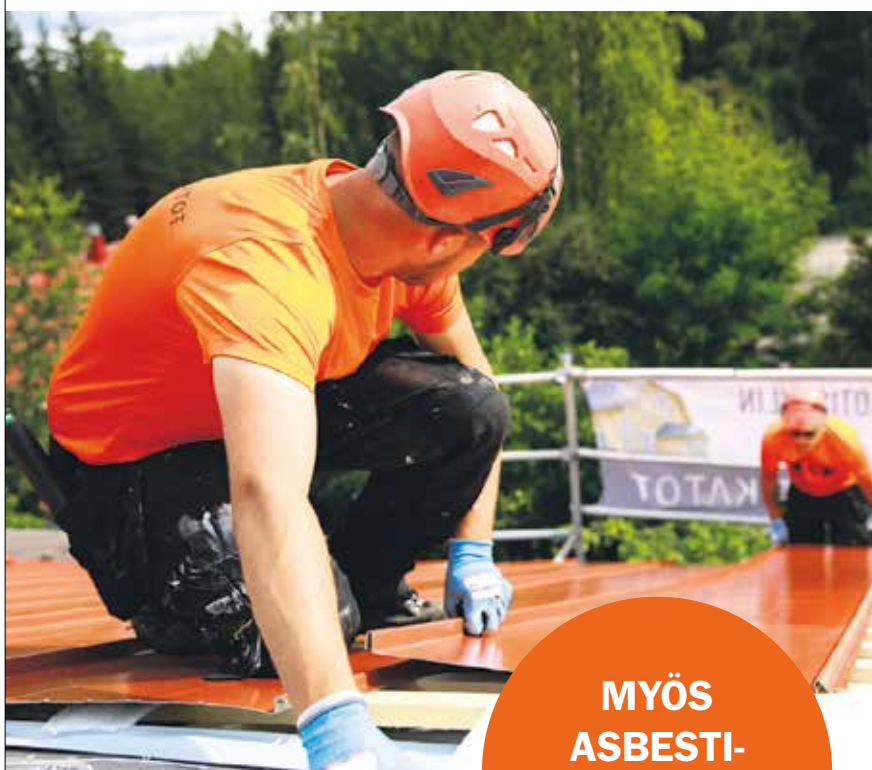
PELTIKATOT | TIILIKATOT | HUOPAKATOT
TIILIKATTOJEN PINNOITUKSET

Kattoremontteja yli 25 vuotta
Tuhansia tyytyväisiä asiakkaita

ONKO

KATTOREMONTTI AJANKOHTAINEN?

PYYDÄ TARJOUS!

MYÖS
ASBESTI-
PURKUTYÖT
MEILTÄ!

OTA YHTEYTTÄ:

Puh. 020 7413 950
www.eliittikatot.fi

ELIITTIKATOT
Kotisi ylin ystävä

Huolto parantaa katon ulkonäköä ja kestävyyttä

Katto on osa omakotitalon julkisivua siinä missä ulkoverhouskin, ja vaatii siis yhtä lailla säännöllistä huoltoa ja kunnossapitoa.

Vakuutusyhtiö If teetti vuonna 2024 kunnossapitosuunnitelmatarjoustutkimuksen yli 25 000 suomalais-taloon. Tarkastuksessa lähes joka viidennen omakotitalon katon kunnossa ilmeni puutteita. Yleisimpiä vikoja olivat kattomateriaalin vahingoittuminen, kuten rikkoutuneet kattotiilet, ja puutteet katon läpivientien tiiveydessä. Ongelmat koskivat etenkin vanhempia taloja.

Pintamateriaalista riippuen katon odotettavissa oleva elinkaari on noin 40 vuotta. Käyttöikänsä lopulla oleva katto kannattaa siis uusia, ennen kuin sen puutteet johtavat esimerkiksi kosteusvaurioihin. Mikäli kattoa huolletaan säännöllisesti, se kestää kuitenkin paremmin sään, ympäröivien olosuhteiden ja ajan vaikutuksia ja saa myös lisää käyttöikää.

Kattohuoltoa kaksi kertaa vuodessa

Hyvä ajankohta omakotitalon katon huoltamiselle on kevät, jolloin voidaan tarkastaa talven mahdollisesti aiheuttamat vauriot, ja syksy, jolloin on aika puhdistaa roskat katolta ja huoltaa sadevesijärjestelmä.

Katon korkea ikä lisää vaurioiden mahdollisuutta: tiilet voivat halkeilla, tai pelti ruostua putki.

Katemateriaalin lisäksi katon huoltotarpeeseen vaikuttaa kuitenkin myös talon sijainti. Talon läheisyydessä kasvavat suuret, varjostavat puut edistävät roskien ja sammal- tai jäkäläkasvuston kertymistä katolle. Ajan mittaan kasvusto sitten haurastuttaa kattopintaa ja voi aiheuttaa kosteusvaurioita tai tukkia sadevesikouruja.

Etenkin pinnaltaan huokoiset tiili- ja huopakatot kärsivät sammalkasvustosta ja tarvitsevat siten säännöllistä puhdistusta ja pinnoitusta. Tasaisin väliajoin tehty pesu ja pinnoitus pidentää kuitenkin myös peltikaton elinkaarta. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kevät käynnistää mökkeilykauden

Kevään saapuessa koittaa monen mökkiläisen onnenhetki: mökkeilykauden alkaminen!

Mikäli mökki on ollut tyhjiään talven ajan, ensimmäiset päivät menevät kuitenkin talven jälkien läpikäynnissä ja korjailussa. Paljastuuko sulaneen lumen alta routavaurioita, jotka vaativat kunnostusta? Ovatko jyrsijät ja muut tuholaiset päässeet mellastamaan sisätiloissa?

Heti aluksi mökkeilijän onkin hyvä tarkistaa, ettei katossa, ikkunoissa tai rakenteissa ole jälkiä vesivahingoista. Mökin perusteellinen kevätsiivous sisältää varsinaisen siivouksen ja tuuletuksen lisäksi myös esimerkiksi rännien puhdistuksen ja pihakalusteiden huoltamisen.

Tulisijojen käyttöönotto kannattaa aloittaa maltilla, jotta rakenteet ennättävät kuivua rauhassa. Kylmä hormi saattaa myös vetää aluksi huonosti. Ja vaikka kevään ensimmäinen grillaustuokio jo houkuttaisi, ennen kaasulaitteiden käyttöä tulee letkut ja liitokset tarkistaa huolellisesti.

Jos mökki on sähköistetty, kannattaa tarkistaa myös sähkölaitteiden sekä sulakekaapin kunto. Sähkölaitteet ovat voineet kärsiä talven kylmyydestä ja kosteudesta ja voivat siten olla paloturvallisuusriski.

Lähteet: www.turva.fi, www.omakotiliitto.fi

Pixabay

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehestä.

RISTIKKO

NAINEN **ATOMI** **Sähkö-** **Samu-** **lin** **Salminen** **Gideon** **Käsi-** **työtä** **Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi**

Saloski **Kaatu-** **minen** **Rai-** **teilla** **Musaa** **Sanon** **että...** **Hurs-** **Päissä** **ke** **Komea** **Nenä-ääniä** **LISÄOSA** **Kau-** **kalot** **Valtion** **laitos** **Kuus-** **tonen** **Sovit-** **tuja** **Puki-** **mosta** **Edus-** **kunnasta** **ATT** **SIIH!** **Suussa** **Varjos-** **tus** **11:12** **Nälviä** **Koodi-** **verbi** **Punai-** **nen** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?** **HALOO** **Eritteitä** **ISO** **ERÄ** **LIND** **Leik-** **kaava** **Heu-** **reka!** **Mie-** **hiä** **Sieni** **Musta-** **Puille** **"He-** **pat"** **Liisan** **kera** **Auto-** **malli** **Tai-** **tavia** **x2** **yes!** **x2** **V+** **Ei täysi** **Nuoret** **Tämä** **sanoo** **Raha** **Teko** **Sisal** **Renki** **Hassi** **Missä?</**

TERVETULOA OSTOKSILLE TÄYDEN PALVELUN KONEKAUPPAAN!

METALLINPALJASTIN

CRX040

199,-

RAUTAHARAVA XACT M 370MM FISKARS

FS1027039

35⁹⁰

POTMIX ASFALTIN PAIKKAUSMASSA HARDTOP 20KG SÄKKI

POT11084

19⁹⁰

VESILETKUKELA AUTOMAATTINEN 30M 1/2"

MEGVL002

79⁹⁹

KAMPANJA

NOKKAKÄRRY KLAPIKEHIKOLLA 150KG

XK8030

69⁹⁰

PUUTARHA- KOTTIKÄRRY

XK6212A

89,-

KAMPANJA

MÖNKIJÄN PERÄKÄRRY KIPILLÄ MAX 500KG SINKITTU

ATV12G

599,-

KAMPANJA

MONITOIMI- TIKAS

AT16M

79,-

LAITURITIKKAAT ALUMIINI 4-ASKELM.

AT4L

99,-

PISTOLAPIO SOLID XL KUUPPA

FS1067516

26⁹⁵

KAMPANJA

MONITOIMILAITE PUUTARHAAN 4-IN-1

XTP115B

159,-

KAMPANJA

AKKU YUASA MP 26AH - + 187X127X181

YBX895

39⁹⁹

MINIKAIVINKONE KUMITELOILLA

TAR815

ESITTELY-
KONE

5995,-

Loput varastossa
olevat ruohonleikkurit
poistohintaan!

ETUKONE

Arinakatu 12-14, Mli • 015 3216 630 • www.etukone.fi

IKH-myymästä varaosat ja tarvikkeet

